

*Засновники:* Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*  
*Головний редактор* В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: [siaz2014@ukr.net](mailto:siaz2014@ukr.net), [www.nbuviar.gov.ua](http://www.nbuviar.gov.ua). Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

---

**Передрук матеріалів дозволяється лише  
після погодження із СІАЗ: [siaz2014@ukr.net](mailto:siaz2014@ukr.net)**

# РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу  
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 6  
(27 січня 2015 р.)**

## ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	7
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	14
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	19
ПОЛІТИКА .....	29
ЕКОНОМІКА .....	38
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	42

## У ЦЕНТРИ УВАГИ

### Заява Президента України у зв'язку з терористичним актом у Маріуполі

Криваве вбивство проросійськими терористами десятків мирних людей і поранення майже 100 мирних мешканців Маріуполя є не просто терористичним актом. Це – злочин проти людяності, підсудний Гаазькому трибуналу.

Відкривши прицільний вогонь по житлових кварталах Маріуполя, бойовики продовжили чергу терористичних актів, серед яких лише за останні дні – розстріл пасажирського автобуса під Волновахою і вбивство людей на зупинці і в тролейбусі у Донецьку, вогонь по житлових кварталах багатьох міст і сіл.

Схиляю голову перед пам'яттю всіх, хто загинув і сьогодні, й раніше.

Так званий наступ терористів – це їхня атака проти мирних мешканців Донбасу. Українські воїни, ризикуючи життям, захищають мирних співвітчизників і дають гідну відсіч сепаратистській навалі по всіх азимутах.

Міжнародна коаліція на підтримку України має надати рішучу відсіч злочинам терористів, посилити всі форми тиску на тих, хто їх спонсорує та всебічно підтримує. Саме про це сьогодні (24 січня. – Прим. ред.) я говорив у Ер-Ріяді та по телефону з лідерами провідних країн світу, і зараз терміново повертаюсь в Україну для проведення засідання РНБОУ задля рішучої координації дій у зв'язку з цим жахливим злочином.

Цивілізовані країни повинні ще більше об'єднати зусилля і зупинити розповзання терористичної загрози. Так звані ДНР і ЛНР мають бути визнані терористичними організаціями.

Настає час називати по імені і їхніх покровителів. Будь-яка допомога бойовикам, постачання зброї, техніки і добре тренованої живої сили – хіба це не є підтримкою тероризму, наочною для всього світу?

Ми за мир, але виклик ворога приймаємо. Будемо боронити свою Вітчизну так, як належить справжнім патріотам. І до повної перемоги.

Я звертаюся до жителів Донбасу, до усіх громадян України, які потерпають від терористів та агресора: як Президент України я зроблю все, щоб захистити кожного громадянина, щоб припинити біль та страждання, щоб повернути мир та спокій у кожную українську родину – від Львова до Луганська, від Чернігова до Керчі.

Об'єднавши наші зусилля, ми захистимо нашу свободу! *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua/news/32046.html). – 2015. – 24.01).*

## **Президент України: Україна має докази причетності Росії до злочинів на Донбасі**

Україна має беззаперечні докази підтримки Російською Федерацією терористів на Донбасі та її причетності до трагічних подій у Маріуполі, заявив Президент П. Порошенко на засіданні Ради національної безпеки і оборони.

«Перехоплення радіо- і телефонних розмов, які мені були наведені СБУ, неспростовно свідчать про те, що ця атака була здійснена терористами, які, на жаль, підтримуються Російською Федерацією», – сказав він.

На переконання глави держави, доказом є і блокування Росією заяви Ради Безпеки ООН та її мовчання щодо оцінки дій терористів на території Донецької і Луганської областей – атаки на Волноваху, ганебного поводження з українськими військовополоненими, трагедії на тролейбусній зупинці в Донецьку.

«Вважаю, що це справа честі кожної країни – чітко визначити своє ставлення до трагедії в Маріуполі, Волновасі. І ухиляння від справедливих та чесних оцінок і є, в тому числі, підтримкою тероризму, чого ми аж ніяк допустити не можемо», – наголосив П. Порошенко.

Він також повідомив, що Служба безпеки України затримала корегувальника вогню, який працював під час атаки терористів на Маріуполь. За словами Президента, він вже дає свідчення, які будуть оприлюднені. «Весь світ має бачити, що і хто несе відповідальність за загибель десятків мирних мешканців і сотень поранених мирних людей», – підкреслив глава держави.

Президент відзначив «професійні та ефективні дії Збройних сил України у відповідь на атаки вздовж всієї лінії фронту». Так, за інформацією Міністерства оборони, останніми днями загалом було ліквідовано понад 700 бойовиків, вісім систем залпового вогню «Град», у тому числі чотири із шести, які проводили обстріл Маріуполя, знищено декілька автівок з боєприпасами та сім одиниць бронетехніки.

Водночас глава держави висловив стурбованість заявою ватажків бандформувань щодо одностороннього виходу з мінських угод, «які передбачають деескалацію конфлікту, перекриття кордонів, звільнення незаконно утримуваних осіб, відведення важкої артилерії і припинення вогню і були визнані світовою спільнотою».

Тож, зважаючи на загострення ситуації, на розгляд РНБО винесене питання щодо надзвичайних заходів протидії російській загрозі та проявам підтримки тероризму на території України, стратегія дій в умовах активізації терористичних угруповань.

У цьому контексті П. Порошенко також повідомив про проведення ряду переговорів щодо підтримки України. «Ми координуємо нашу діяльність з іноземними партнерами. Неодноразові телефонні переговори з віцепрезидентом США Д. Байденом, переговори в Ер-Ріяді з президентом Франції Ф. Олландом, президентом Європейської ради Д. Туском, багатьма

главами держав і урядів, у тому числі країн ЄС, високим представником ЄС з питань зовнішньої політики та політики безпеки Ф. Могеріні призвели до того, що завтра має відбутися засідання Ради міністрів закордонних справ ЄС, де будуть скоординовані наші подальші спільні кроки щодо забезпечення безпеки України і збільшення тиску на РФ», – констатував він.

Трагічні події в Маріуполі Президент назвав «найжахливішою трагедією, яка відбулася за час війни». Він підкреслив, що, якби бойовики та російська сторона дотримувалися мінських домовленостей та імплементації Мирного плану і техніка була відведена, «не було б навіть фізичної можливості виникнення таких трагедій, як під Волновахою та у Маріуполі».

Учасники засідання вшанували пам'ять загиблих мирних громадян України, які останніми днями загинули від рук проросійських терористів у Волновасі, Донецьку, Маріуполі, інших містах і селах Донбасу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/32046.html>). – 2015. – 24.01).

### **На територіях Донецької та Луганської областей запроваджено надзвичайний стан**

Уряд України прийняв рішення про запровадження режиму надзвичайної ситуації на територіях Донецької та Луганської областей, режиму підвищеної готовності на всій території України та створення Державної комісії з надзвичайних ситуацій. Про це повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час виїзного засідання уряду в ДСНС України у понеділок, 26 січня.

«Відповідно до Кодексу цивільного захисту України, Кабінет Міністрів України прийняв рішення про визнання надзвичайної ситуації на державному рівні. Урядом України прийнято рішення про запровадження режиму надзвичайної ситуації на територіях Донецької та Луганської областей», – наголосив глава уряду.

При цьому на всій території держави запроваджується режим підвищеної готовності. «Прошу не плутати це з надзвичайним станом і воєнним станом, які вводяться рішенням парламенту. Наше рішення спрямоване тільки на одне – всі повинні працювати 24 год на добу і сім днів на тиждень, – підкреслив він. – Мета прийняття цих рішень – повна координація діяльності всіх органів влади для забезпечення безпеки громадян і цивільного захисту населення».

Уряд України також прийняв рішення про створення Державної комісії з надзвичайних ситуацій. Головою Державної комісії з надзвичайних ситуацій є Прем'єр-міністр України А. Яценюк, заступники – віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Г. Зубко та голова Державної служби з надзвичайних ситуацій України С. Бочковський.

А. Яценюк повідомив, що уряд ухвалив рішення про створення регіональних координаційних центрів з надзвичайних ситуацій: «У кожній

області за аналогією з Державною комісією з надзвичайних ситуацій під керівництвом голови обласної державної адміністрації створюється відповідна регіональна комісія з надзвичайних ситуацій».

Він наголосив, що завдання державної та регіональних комісій – інвентаризація всіх об'єктів цивільного захисту. Глава уряду повідомив, що Кабінет Міністрів видасть спеціальне розпорядження, яке доручає Державній службі з надзвичайних ситуацій провести перевірку всіх об'єктів цивільного захисту.

Ще одне завдання комісії, за словами глави уряду, – формування єдиного запиту на постачання матеріально-технічних цінностей. А. Яценюк звернувся до керівників обласних адміністрацій сформуванню таких запитів на рівні областей: «У цьому єдиному реєстрі запитів повинна бути інженерна техніка, матеріально-технічне і речове майно, ліки, харчування».

А. Яценюк доручив главі ДСНС С. Бочковському розпочати формування єдиного запиту щодо інженерної техніки, оскільки «терористи знищили десятки одиниць інженерної техніки служби з надзвичайних ситуацій».

Глава уряду звернувся до міністра охорони здоров'я О. Квіташвілі разом з Держрезервом провести інвентаризацію складів і невідкладно подати уряду рішення про розбронювання цінностей державного резерву, у тому числі лікарських засобів і медичних препаратів. «Після того, коли Державна служба з надзвичайних ситуацій узагальнить весь запит на медикаменти, прошу Міністерство охорони здоров'я звернутися до наших західних партнерів і міжнародних організацій про надання додаткової гуманітарної допомоги у вигляді тих ліків і медичних засобів, які потрібні для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації», – наголосив А. Яценюк.

Він також доручив Державному резерву разом з Міністерством аграрної політики та продовольства України і ПАТ «Аграрний фонд» невідкладно отримати заявки на харчування від Державної служби з надзвичайних ситуацій, «перевірити, що реально, а не на папері, є на елеваторах і на складах». «Держрезерву – розбронювати цінності. Міністерству фінансів – виділити додаткові кошти з резервного фонду на матеріально-технічне забезпечення Служби з надзвичайних ситуацій та державного резерву. Міністерству АПК через аграрний фонд – забезпечити потребу, якщо така потреба буде в продуктах харчування, в першу чергу в борошні й зернових», – доручив глава уряду.

«Сьогоднішнє рішення означає, що в країні створена єдина система захисту громадян. Державна комісія з надзвичайних ситуацій разом із відповідними регіональними комісіями несе всю повноту відповідальності за стан справ у кожній окремо взятій області», – наголосив А. Яценюк.

Він звернувся до керівників ОДА через Державну службу з надзвичайних ситуацій подати списки необхідної на регіональному рівні продукції: «Міністерство економіки повинно звести потреби регіонів з можливостями регіонів по виготовленню продукції, необхідної для ліквідації надзвичайної ситуації, в кожній окремо взятій області. Далі відповідно до закону уряд прийме рішення про те, щоб профінансувати з резервного фонду».

«У країні введений особливий режим після мобілізації. Ми підвищили рівень до підвищеної готовності й надзвичайної ситуації. Це означає, що в місцевих бюджетах в обов'язковому порядку повинні бути передбачені кошти на ліквідацію надзвичайних ситуацій, на мобілізацію, на забезпечення медикаментами, на забезпечення продуктами. Центральний уряд дасть свою частину, але я звертаюся до вас забезпечити ваш шматок роботи», – звернувся А. Яценюк до голів ОДА.

Глава уряду доручив Міністерству енергетики і вугільної промисловості забезпечити паливно-мастильними матеріалами регіони, щодо яких буде надано запит ДСНС: «У нас декількасот вагонів зі стабільним бензином стоїть на коліях. Невідкладно отримати запит від Державної служби з надзвичайних ситуацій, і через “Укргазвидобування” та інші компанії, де держава має контрольний пакет, в тому числі й “Укрнафту”, забезпечити паливно-мастильними матеріалами відповідні регіони».

А. Яценюк доручив у щоденному режимі інформувати громадян про стан безпеки: «У школах, лікарнях, по всіх засобах масової інформації по всіх областях – чітко в щоденному режимі інформування громадян про стан безпеки, інформування громадян, що робити у випадку настання надзвичайної ситуації, куди дзвонити, куди їхати. Інформування громадян про наявність матеріально-технічних запасів, ліків, харчування, техніки».

Він звернувся до голови ДСНС, наголосивши на необхідності проведення навчань із цивільного захисту громадян.

Крім того, А. Яценюк звернувся до керівників ОДА сконцентрувати наявні ресурси для приведення у відповідність споруд цивільного захисту, «щоб їх можна було експлуатувати, щоб там люди могли вкритися у випадку необхідності».

Прем'єр-міністр повідомив, що засідання Державної комісії з надзвичайних ситуацій проводитиметься на регулярній основі. Заступник голови комісії проводитиме оперативні наради в щоденному режимі.

Комісія, за словами глави уряду, прийматиме «необхідні рішення, спрямовані тільки на одне – безпека людини, безпека кожного громадянина»: «Ми повинні захистити людей. Для цього збудована вся державна машина – для захисту кожної людини».

Цивільні громадяни при введенні режимів надзвичайної ситуації та підвищеної готовності не набувають додаткових обов'язків і не здійснюють жодних додаткових заходів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 26.01).

## **Верховна Рада визнала Росію державою-агресором**

Верховна Рада визнала Росію державою-агресором.

За відповідну заяву до ООН, Європарламенту, ПАРЄ, парламентської асамблеї НАТО, парламентської асамблеї ГУАМ, національних парламентів проголосували 271 депутатів (*Українська правда (http://www.pravda.com.ua/news/2015/01/27/7056514/)*. – 2015. – 27.01).

## АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

### Перспективи прийняття Трудового кодексу України

Верховна Рада України тривалий час намагається змінити трудове законодавство та прийняти новий Трудовий кодекс. Як відомо, попередній проект Трудового кодексу № 2902 було зареєстровано 22.04.2013 р. представниками попередньої влади – депутатами від Партії регіонів О. Стояном і Я. Сухим. Цей проект викликав критику з боку громадськості та профспілок за ряд антисоціальних норм, які передбачали можливість проведення локауту, звільнення працівників за «розголошення комерційної таємниці», відмову робити щеплення, підміну колективного договору нормативними актами роботодавця тощо.

Після різкої критики та серії акцій протесту депутати зареєстрували у Верховній Раді доопрацьований проект від 27.08.2013 р., у якому вилучили норму про локаут, натомість замінивши її на статтю «заборона локауту», але залишили інші норми, які викликали невдоволення громадськості. Урешті-решт цей проект Трудового кодексу так і не було прийнято Верховною Радою VII скликання.

Проте, як зазначив голова Конфедерації вільних профспілок України М. Волинець, нині діюча влада може повернутися до цього проекту. За його словами, влада вирішила повернутися до проекту Трудового кодексу, який розробили й намагалися «протягнути люди з команди Януковича – В. Хара, О. Стоян та Я. Сухий». «Його зміст зводиться до того, що громадяни найманої праці можуть опинитися в рабстві. І не лише самі, а й їхні діти та онуки. Так, одна зі статей проекту передбачає, що роботодавець може звільнити працівника без його згоди. Так само може бути збільшено робочий тиждень. Але замість додаткової оплати працівник отримає додаткову відпустку. Якщо ж люди застрайкують, то, згідно з проектом Трудового кодексу, роботодавець матиме право звільнити всіх», – наголосив М. Волинець.

Він також розкритикував ще ряд положень цього документа. Натомість депутати від коаліції у Верховній Раді заперечують можливість розгляду проекту Трудового кодексу, запропонованого ще в 2013 р. Зокрема, як зазначив народний депутат О. Дроздик, нині на розгляді Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення немає жодного проекту Трудового кодексу. Утім він переконаний, що чинне трудове законодавство застаріло: «Більша частина норм фактично регулює відносини, яких немає. Решта норм, я вважаю, потребує доопрацювання та змін. Тож зміна трудового законодавства потрібна».

Разом з тим депутат пообіцяв, що в разі підготовки проекту Трудового кодексу в ньому обов'язково буде враховано пропозиції та зауваження профспілок.

Водночас народний депутат VI–VII скликань А. Павловський вважає, що взагалі не варто приймати новий Трудовий кодекс, а треба вдосконалити нині діюче трудове законодавство. Він закликав депутатів не піддаватися на маніпуляції, боючому чинний Трудовий кодекс дуже поганий, бо писався ще в радянські часи. З часу ринкових відносин до нього вносили понад 200 поправок. Є певна маніпуляція з боку роботодавців, які хочуть істотно обмежити не просто трудові права, а й фундаментальні права людини. «Тому треба обережно ставитися до таких речей. Думаю, якщо справді виникатимуть якісь сучасні проблеми, краще вносити доповнення та зміни до чинного законодавства. Це буде оптимальний, компромісний варіант. Адже прийняття нового Трудового кодексу сьогодні буде на користь лише однієї сторони», – переконаний А. Павловський.

Утім урядовці все ж таки схилиються до необхідності розробки й ухвалення нового Трудового кодексу: уже оприлюднено два нові відповідні законопроекти – урядовий і законопроект, внесений на розгляд ВР М. Папієвим, экс-міністром соціальної політики за часів прем'єрства В. Януковича, а тепер депутата ВРУ від Опозиційного блоку.

Експерти, аналізуючи ці документи, вважають, що проект М. Папієва не має шансів на прийняття навіть за основу. Щодо урядового, то цей документ аналізується і, на думку експертів, до нього також багато зауважень.

Зокрема, експерт з трудового права Г. Сандул звертає увагу на деякі особливості працевлаштування і звільнення працівників. Він зазначає, що за ч. 3 ст. 184 Кодексу законів про працю України звільнення вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років (до шести років – ч. 6 ст. 179), одиноких матерів при наявності дитини віком до 14 років або дитини-інваліда з ініціативи власника або уповноваженого ним органу не допускається, крім випадків повної ліквідації підприємства, установи, організації, коли допускається звільнення з обов'язковим працевлаштуванням. Обов'язкове працевлаштування зазначених жінок здійснюється також у випадках їх звільнення після закінчення строкового трудового договору. На період працевлаштування за ними зберігається середня заробітна плата, але не більше трьох місяців з дня закінчення строкового трудового договору.

Натомість норма ч. 1 ст. 183 проекту Трудового кодексу, що розширює перелік підстав для звільнення певних категорій працівників, зокрема вагітних жінок, у разі прийняття цього документа нестиме негативні наслідки для найманих працівників.

Крім того, як зазначає Г. Сандул, що стосується обов'язкового працевлаштування, то за ч. 2 ст. 183 проекту Трудового кодексу обов'язкове працевлаштування зазначених у ч. 1 цієї статті працівників здійснюється також у випадках їх звільнення після закінчення строкового трудового договору. На період працевлаштування за ними зберігається середня заробітна плата, але не більше трьох місяців з дня закінчення строкового трудового договору за рахунок роботодавця чи Фонду соціального страхування на випадок безробіття. «Роботодавець не несе такого обов'язку у



разі відмови жінки від переведення на іншу роботу, що відповідно до законодавства про зайнятість визначається як підходяща, а також при звільненні в зв'язку з порушенням нею трудової дисципліни», – наголошує експерт.

За його словами, проект Трудового кодексу також містить ст. 165 під назвою «Додаткові підстави припинення трудових правовідносин з ініціативи роботодавця з підстави невиконання чи неналежного виконання працівником своїх трудових обов'язків, передбачені колективним договором». За нормою, пропонованою у ст. 165, зазначається, що, крім підстав, передбачених ст. 163, 164 цього Кодексу, колективним договором може бути передбачено можливість припинення трудових правовідносин з ініціативи роботодавця з підстави невиконання чи неналежного виконання працівником своїх трудових обов'язків також у певних випадках. Тобто встановлюється, що колективний договір може містити додаткові підстави для звільнення працівників порівняно з нормами законодавства (ст. 163, 164 проекту Кодексу).

На думку експерта, подібні норми мають бути вдосконалені, щоб не допустити свавілля роботодавців. Адже за чинним законодавством колективний договір не може містити норми, що звужують обсяг прав найманих працівників порівняно з актами законодавства.

Експерт також звертає увагу на п. 1 ч. 1 ст. 165 проекту Трудового кодексу. Так, у колективному договорі як додаткову підставу для звільнення працівника може бути визначено умисні дії (бездіяльність) працівника, що призвели до розголошення комерційної або іншої таємниці, яка захищена законом і стала відомою йому у зв'язку з виконанням ним трудових обов'язків.

Аналогічна норма про звільнення працівника за розголошення «комерційної або іншої захищеної законом інформації, що стала відома працівникові, який підписав зобов'язання про її нерозголошення» містилася в проекті Трудового кодексу, який зареєстрували у Верховній Раді VII скликання депутати від Партії регіонів О. Стоян і Я. Сухий.

На думку експерта, нормативне закріплення можливості звільнення найманого працівника за «розголошення комерційної таємниці» містить загрози немотивованих звільнень у разі прийняття Трудового кодексу.

Крім того, п. 5 ч. 1 ст. 165 проекту Трудового кодексу передбачено можливість звільнення найманого працівника з ініціативи роботодавця за організацію або участь працівника в незаконному страйку. Якщо за чинним законодавством можна кваліфікувати участь працівника у страйку, що було визнано незаконним, як порушення трудової дисципліни, за яке відповідно до ст. 147 КЗпП може бути накладено догану, а лише потім – звільнено за ч. 3 ст. 40 КЗпП, то запропонований проект Трудового кодексу встановлює пряму норму, за якою працівника можна одразу ж звільнити з роботи за участь у подібному страйку.

Деякі статті проекту Трудового кодексу також містять загрозливі для працівників положення. Зокрема, ст. 114 проекту Трудового кодексу, що має

назву «Особливості трудових правовідносин, встановлених на строк до двох місяців», містить норми, небезпечні для працівників, що уклали трудовий договір на короткий проміжок часу. Частина 4 ст. 114 проекту Трудового кодексу, крім підстав, встановлених цим Кодексом і законами, трудовий договір, укладений строком до двох місяців, за ініціативою роботодавця може бути достроково розірваний у разі: а) припинення роботи на строк більше одного тижня з причин виробничого характеру; б) нез'явлення працівника на роботу протягом більше двох тижнів підряд, у тому числі внаслідок тимчасової непрацездатності.

У першому випадку найманий працівник може бути звільнений через обставини, що від нього жодним чином не залежать: через зупинку роботи більше ніж на тиждень з причин виробничого характеру. В іншому ж випадку працівник може бути звільнений, якщо він тимчасово втратив працездатність – захворів, перебуває на лікарняному та не може протягом двох тижнів відвідувати роботу.

Схожі на наведені вище норми містить також ст. 117 проекту Трудового кодексу, що регулює особливості припинення трудових правовідносин за трудовим договором про сезонну роботу тощо.

У свою чергу юрист Р. Белицький вважає, що новий Трудовий кодекс деякими положеннями навіть порушує Конституцію, права громадян і нагадує рабство. «Є такі зміни, які більше схожі на кріпосне право, ніж на нововведення. Приміром, роботодавець має право без згоди працівника віддати його в компанію до іншого роботодавця. Відмова працівника буде розцінена як звільнення», – повідомляє юрист. За його словами, також роботодавець може збільшити робочий день працівника, отримує право збирати будь-яку інформацію на співробітника, при цьому не вказано, з якою метою чи як вона використовуватиметься.

Щодо робочого дня, то вводиться можливість роботи вдома та гнучкий графік на розсуд працівника протягом дня, при цьому за місяць він зобов'язаний відпрацювати норму з розрахунку 8 год у день. Усього робочий час за місяць не може перевищувати норми з розрахунку 8 год за один робочий день. «Поки що зміни до ТК дуже нечіткі і незрозумілі, але, виходячи з того, що відомо, слід сказати, що нововведення до Трудового кодексу порушують Конституцію України, права громадян та міжнародні конвенції організації праці», – підсумував експерт.

У цілому варто зазначити, що структурно Трудовий кодекс України складається з дев'яти книг, 43 розділів і містить 521 статтю. На відміну від поки що чинного Кодексу законів про працю України, у новому Трудовому кодексі детально регламентовано питання суміщення професій (посад), порядок визнання трудового договору недійсним, надомну, тимчасову, сезонну роботу, відсторонення від роботи, припинення трудових відносин у зв'язку зі смертю працівника, а також визначено такі поняття, як важкість і напруженість праці, роз'їзний характер праці, вахтовий метод, польові умови праці, чергування тощо. Крім того, у Трудовому кодексі є й ряд кардинальних новацій. Це, наприклад, новий вид відпустки –

«заохочувальна відпустка, що надається за ініціативою роботодавця» (ст. 265) тощо.

Поки що невідомо, коли саме у 2015 р. Верховною Радою України буде схвалено Трудовий кодекс, але чинність він має набрати з 1 січня 2016 р. (сама ця дата міститься у п. 1 прикінцевих та перехідних положень проекту Трудового кодексу).

Щоправда, урядовий Трудовий кодекс оприлюднений лише для обговорення й не є остаточним варіантом для внесення на розгляд Верховної Ради, та й парламент вноситиме певні правки до цього Кодексу. Як зазначив міністр соціальної політики П. Розенко, кінцевий варіант нового Трудового кодексу України планується підготувати до лютого. «Трудового кодексу ще немає. Є безумовна база, від якої ми можемо відштовхнутися», – наголосив міністр.

Щодо остаточного ухвалення Трудового кодексу, то, за словами П. Розенка, він має бути ухвалений до липня. Про це він заявив під час наради з фахівцями міністерства щодо реформування трудового законодавства. Міністр підкреслив, що питання прийняття нового Трудового кодексу дуже актуальне на сьогодні: «З одного боку, ми повинні кодифікувати чинне законодавство і систематизувати його. Необхідно відкрити нові можливості, у тому числі і для західних інвесторів. З іншого боку, ми повинні не допустити звуження і порушення соціальних прав працівників».

П. Розенко переконаний, що у Верховній Раді України є політичне розуміння необхідності прийняття Трудового кодексу. «Зобов'язання ухвалити Трудовий кодекс є в Коаліційній угоді та Програмі діяльності уряду. Тому ми маємо підтримку. Є всі можливості для швидкого руху у цьому напрямі. І цю можливість треба не згаяти», – зазначив П. Розенко.

За його словами, ухвалення в цілому Трудового кодексу до липня є реальним. «Звичайно, одразу Трудовий кодекс вступити в дію не зможе. Необхідний перехідний період. Потрібен час, щоб суспільство звикло до нових правил, для організації процесу на рівні підприємств. Для цього потрібно щонайменше півроку», – підкреслив міністр.

Під час наради міністр дав доручення проаналізувати законопроект Трудового кодексу, який уже зареєстрований у Верховній Раді України, та опрацювати узгодження положень з проектом Трудового кодексу, який розроблено в міністерстві. «Необхідно опрацювати це питання з Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення. Ми повинні вийти зі спільною позицією. Міністерство соціальної політики готове конструктивно працювати задля прийняття європейського Трудового кодексу», – наголосив П. Розенко.

Аналізуючи новий проект Трудового кодексу, міністр зазначив, що цей проект містить ряд норм, які концептуально по-новому визначають механізм правового регулювання трудових відносин між роботодавцем і працівником. Він дасть можливість розв'язати нагальні проблеми трудових відносин, що існували в країні протягом десятків років. «Весь текст проекту пронизаний

ідеєю раціоналізації трудового законодавства, а також спрямований на оптимальне збалансування захисної та виробничої функцій трудового права, за допомогою яких має забезпечуватися рівновага інтересів працівників і роботодавців», – зазначив П. Розенко.

На його думку, ухвалення Кодексу жодним чином не повинно обмежити ті права громадян, які ми маємо сьогодні. «Він має бути прийнятий в цілому лише після широкого громадського обговорення, наукової експертизи, врахування пропозицій профспілок та об'єднань роботодавців», – наголосив міністр.

Він акцентує увагу на вдосконаленні правового регулювання трудових відносин між роботодавцем і працівником. Зокрема, щоб не допустити порушень інтересів працівників при ліквідації юридичних осіб і створенні на базі їхнього майна нових юридичних осіб, уперше встановлено правила щодо правонаступництва в трудових відносинах.

На його думку, важливим є те, що трудовий договір встановлює механізм регулювання трудових відносин між конкретним роботодавцем і конкретним працівником. Це – обов'язкове укладення трудового договору між роботодавцем і працівником, причому в письмовій формі. «У ньому зазначатиметься місце роботи, початок роботи, функції, які виконуватиме працівник, оплата праці, режим роботи тощо (ст. 39–42 проекту). Уперше встановлюються правила щодо можливості завчасного укладення трудового договору, у тому числі й до звільнення з попередньої роботи (ст. 39 проекту)», – зазначив П. Розенко.

Водночас, за його словами, передбачено положення щодо захисту прав працівника в разі невиконання роботодавцем умови про надання роботи – трудові відносини визнаються такими, що виникли, і відшкодовується заробітна плата в розмірі тарифної ставки (окладу) до дня початку роботи. Запропоновано вилучити з трудового законодавства правові конструкції сезонного й тимчасового трудових договорів, оскільки вони є несприятливими для працівників і за яких при відсутності стабільності трудових відносин (трудова відносина тривали короткий час) працівник у деяких випадках звільнявся за ініціативою роботодавця в спрощеному порядку. «Одночасно чітко визначені випадки, коли може укладатися строковий трудовий договір і працівнику надається право на розірвання строкового трудового договору за власним бажанням (ст. 69)», – наголосив міністр.

Він не погоджується з критикою щодо положень Трудового кодексу в частині звільнення працівників. Деякі експерти наголошують на можливому свавіллі роботодавців. Натомість П. Розенко запевняє, що проектом передбачені значні обмеження можливості звільнення працівника за ініціативою роботодавця з підстави невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній роботі. Це можливо лише тоді, коли працівник відмовився від переведення на іншу роботу, яка відповідає стану його здоров'я та спеціальності (кваліфікації). Крім того, на роботодавця покладається обов'язок провести навчання працівника новій професії (ст. 105

проекту). Профспілковому органу надається право на звернення до суду в разі звільнення працівника всупереч позиціям цього органу (ст. 122 проекту).

Також, за словами міністра, уперше на рівні закону сформульовано загальні правила про робочий час (ст. 130 проекту). Нормою є п'ятиденний робочий тиждень з рівною тривалістю роботи (40 год щотижня) (ст. 136–139 проекту). Щодо вихідних днів. Можна визнати два види вихідних днів. Це – загальний вихідний день, або вихідний день працівника (відповідно до встановленого стабільного режиму роботи, графіка змінності, графіка виходу на роботу) (ст. 159 проекту).

Щодо гарантій при прийомі на роботу та звільненні вагітних жінок і жінок з маленькими дітьми, документ передбачає заборону відмовляти жінкам у прийнятті на роботу та знижувати їм заробітну плату з мотивів, пов'язаних з вагітністю або наявністю дітей віком до трьох років, а одиноким матерям за наявності дитини віком до 14 років або дитини-інваліда. При відмові в прийнятті на роботу цим категоріям жінок роботодавець зобов'язаний повідомляти причини відмови в письмовій формі. Така відмова може бути оскаржена до суду. За нормами ст. 118 проекту забороняється звільнення вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років або дитину-інваліда, крім випадків ліквідації юридичної особи-роботодавця без правонаступництва, припинення фізичною особою функцій роботодавця.

П. Розенко наголосив, що також встановлюється заборона звільнення одиноких матерів, які мають дітей віком до 15 років, крім випадків, коли відбувається ліквідація юридичної особи без правонаступництва (або фізична особа припиняє функцію роботодавця), а також на підставі невиконання чи неналежного виконання ними своїх трудових обов'язків. Таким жінкам у випадках їх звільнення в разі ліквідації юридичної особи (припинення фізичною особою функцій роботодавця), а також у зв'язку із закінченням терміну трудового договору встановлюється підвищений розмір вихідної допомоги – у розмірі не менше тримісячної середньої заробітної плати.

Тому, на думку П. Розенка, критика на адресу проекту Трудового кодексу не завжди аргументована, але вона має право на існування і всі зауваження буде взято до уваги і вивчено при доопрацюванні документа.

Яким буде остаточний варіант Трудового кодексу, поки що невідомо, але законодавці вимушені будуть реагувати на зауваження експертів, а тому ймовірні значні зміни до нинішнього урядового проекту (*Роботу написано з використанням інформації таких джерел: Небезпеки проекту Трудового кодексу-2014 // <http://avtonomia.net/2014/11/18/nebezpeki-proektu-trudovogo-kodeksu-2014>. – 2014. – 18.11; Парламент має схвалити Трудовий кодекс у 2015 році // <http://kadrhelp.com.ua/parlament-maie-shvaliti-trudoviy-kodeks-u-2015-roci>. – 2015. – 14.01; Новий Трудовий кодекс повинен сприяти залученню західних інвесторів та забезпечити захист соціальних прав працівників, – П. Розенко // [http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art\\_id=247866155&cat\\_id=244277212](http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247866155&cat_id=244277212). – 2015. – 13.01; Новий Трудовий кодекс має бути готовий у лютому – Розенко // <http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/16/7052142>. –*

2014. – 16.12; Ухвалення Верховною Радою в цілому нового Трудового кодексу до липня є реальним // <http://socportal.info/2015/01/13/novij-trudovij-kodeks-mozhut-uhvaliti-do-lipnya-rozenko.html>. – 2015. – 13.01; Новий Трудовий кодекс: працювати з 15 років – можна, фліртувати – ні // <http://www.slovoidilo.ua/news/6312/2014-12-12/razreshenie-rabotat-s-15-let-zapret-flirtovat--novuj-trudovoj-kodeks.html>. – 2014. – 12.12; Мінсоцполітики пропонує заборонити дискримінацію за ознакою сексуальної орієнтації у трудовій сфері // [http://lgbt.org.ua/news/show\\_2326](http://lgbt.org.ua/news/show_2326). – 2015. – 5.01).

## **ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА**

*Голова Верховної Ради України В. Гройсман провів зустріч з Єврокомісаром з питань гуманітарної допомоги та управління кризами.*

«Європейський Союз засуджує ті атаки, які відбулися щодо України, і ми глибоко занепокоєні ескалацією воєнної напруженості на Сході України», – наголосив комісар Європейського Союзу з питань гуманітарної допомоги та управління кризами Х. Стилянідіс під час зустрічі з Головою Верховної Ради України В. Гройсманом у понеділок, 26 січня.

Єврокомісар також повідомив, що Європейська комісія має намір потроїти обсяги гуманітарної допомоги Україні.

В. Гройсман у свою чергу висловив вдячність за надання гуманітарної допомоги Україні, підкресливши, що «це важливе питання, і кожен крок у цьому напрямі ми повинні вітати». При цьому Голова Верховної Ради наголосив, що головне завдання – «зупинити агресора, який створює нам проблеми, і ми їх вирішуємо, у тому числі і за допомогою Європейського Союзу». Керівник парламенту переконаний, що для подолання військової агресії і її наслідків важлива консолідація зусиль усіх сторін.

В. Гройсман заявив про готовність Верховної Ради спільно з урядом удосконалювати вітчизняне законодавство, зокрема в частині можливості надання й отримання Україною міжнародної допомоги.

У свою чергу Х. Стилянідіс заявив, що ЄС готовий надавати допомогу українським громадянам на тих територіях, де вона найбільше потрібна (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 26.01).*

\*\*\*

*Під час зустрічей із Президентським комітетом ПАРЄ в середині січня в Києві Голова Верховної Ради В. Гройсман запропонував розглянути можливість започаткування спеціальної місії ПАРЄ у справі Н. Савченко, повідомили УНН у прес-службі Верховної Ради.*

«Справа проти Н. Савченко – українського офіцера, депутата Верховної Ради і члена ПАРЄ, яка вже 45 день голодує у російській в'язниці, є сфабрикованою і політично вмотивованою. Під час зустрічей з

Президентським комітетом ПАРЄ в середині січня у Києві я запропонував розглянути можливість започаткування спеціальної місії ПАРЄ у справі Н. Савченко – механізму на кшталт місії Кокса – Квасневського, яка спромоглася успішно працювати з режимом Януковича», – ідеться в заяві В. Гройсмана з нагоди початку січневої сесії ПАРЄ.

В. Гройсман також додав, що на сьогодні багато хто в рамках ПАРЄ закликає до діалогу з РФ.

«В умовах, коли Росія не робить жодних кроків, спрямованих на врегулювання ситуації в Україні на основі мінських домовленостей, запропонована спеціальна місія імовірно забезпечила б можливість такого діалогу і стала тестом на щирість російської сторони», – додається в заяві (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

*Голова Верховної Ради України В. Гройсман сподівається, що парламентарі в перший тиждень роботи нової сесії направлять до Конституційного Суду законопроект щодо скасування недоторканності народних депутатів і суддів.*

«Я сьогодні зустрічався з керівниками фракцій, і ми обговорювали питання, у тому числі, і щодо депутатської недоторканності», – сказав В. Гройсман, відповідаючи на запитання журналістів під час брифінгу в понеділок.

В. Гройсман висловив думку, що це питання розглядатиметься в лютому на першому пленарному тижні.

Він висловив сподівання, що депутати активно попрацюють, приймуть рішення і направлять відповідний законопроект до Конституційного Суду «щодо зняття необмеженої депутатської і суддівської недоторканності» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

*Голова Верховної Ради України В. Гройсман наголошує на необхідності якнайшвидшого реформування системи місцевого самоврядування, проведенні децентралізації влади.*

«Багато хто говорить про те, що війна – не час для проведення реформ, а децентралізація влади послабить нашу країну. Я категорично з цим не погоджуюсь, оскільки якісна система управління, ініціатива на місцях, на рівні громад, районів і областей, ініціативи, які сьогодні приносять успіх у розвиток нашої держави, мають бути реалізовані, а для цього потрібно змінити систему», – заявив В. Гройсман, відкриваючи в понеділок, 26 січня, розширене засідання консультативної ради з питань місцевого самоврядування. Він зазначив, що минув уже майже рік з початку військової агресії з боку Російської Федерації щодо Української держави. І нині, заявив він, відбуваються «нелюдські, звірські події», коли і у Волновасі, і у Маріуполі «загинули абсолютно невинні люди». «Нас хочуть зупинити на

шляху перетворень, реформ і змін, тому що для когось це страшний сон, коли Україна буде успішною, а вона буде успішною, і у мене немає жодних сумнівів у цьому, – зазначив В. Гройсман. – Це означатиме, що Російська Федерація не зробила те, що зробить Україна».

Звертаючись до учасників зібрання, Голова Верховної Ради заявив, що метою зустрічі є напрацювання «плану дій спільної роботи, яка має привести до чітких зрозумілих реформ у сфері місцевого самоврядування». «Нинішню систему місцевого самоврядування потрібно змінити, змінити швидко, професійно, якісно», – сказав В. Гройсман, додавши, що є багато теоретичних і практичних напрацювань, які сприятимуть швидкому проведенню декларованих змін.

У цьому контексті Голова Верховної Ради заявив, що в жовтні цього року чергові місцеві вибори мають відбутися на новій основі, для цього ж потрібно «рухатися дуже інтенсивно, але виважено і чітко» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

***Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України “Про очищення влади” щодо додаткових заходів із забезпечення обороноздатності держави».***

Законодавчим актом встановлено не застосовувати заборону, передбачену частинами третьою або четвертою статті 1 Закону «Про очищення влади», до осіб вищого офіцерського складу, які обіймають (обіймали) посади в органах внутрішніх справ, Службі безпеки України, Міністерстві оборони України, Збройних Силах України та інших утворених відповідно до законів військових формуваннях, якщо це обумовлено необхідністю забезпечення обороноздатності держави, та за умови задоволення відповідного клопотання в порядку, визначеному цим законом.

Законопроект прийнято з урахуванням внесених пропозицій.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 1841 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

***У Верховній Раді України відбулося розширене засідання консультативної ради з питань місцевого самоврядування.***

Учасники засідання обговорили стан і шляхи законодавчого і фінансового забезпечення децентралізації влади.

У заході взяли участь представники органів місцевого самоврядування всіх рівнів, голови профільних парламентських комітетів, члени Кабінету Міністрів, представники Адміністрації Президента України, члени української делегації Конгресу місцевих та регіональних рад Ради Європи, експерти з питань децентралізації та територіальної організації влади.

За результатами розширеного засідання всеукраїнським асоціаціям органів місцевого самоврядування рекомендується:

– до 6 лютого 2015 р. підготувати та подати до Кабінету Міністрів



України узгоджені пропозиції щодо зміни до Бюджету на поточний рік у частині фінансового забезпечення місцевого самоврядування;

– активізувати свою діяльність з підготовки висновків до проектів законів, інших нормативно-правових актів з питань, що стосуються місцевого самоврядування та регіонального розвитку, у тому числі децентралізації влади, а також удосконалення бюджетного й податкового законодавства;

– невідкладно подати пропозиції до порядку денного II сесії та перспективного плану законодавчих робіт Верховної Ради України VIII скликання;

– подати Голові Верховної Ради України пропозиції щодо оновлення складу консультативної ради з питань місцевого самоврядування, плану її роботи, а також нових форм роботи цього консультативно-дорадчого органу.

Кабінету Міністрів спільно з членами консультативної ради, всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування рекомендується проводити роз'яснювальну роботу в територіальних громадах, місцевих радах усіх рівнів щодо практичного застосування змін до законодавства, спрямованих на фінансове забезпечення місцевого самоврядування та децентралізацію влади.

При цьому вважати за доцільне органам державної влади налагодити ефективний діалог з місцевими радами, об'єднаннями органів місцевого самоврядування, іншими інститутами громадянського суспільства.

Консультативна рада з питань місцевого самоврядування рекомендує Голові Верховної Ради України звернутися до Президента України та Верховної Ради України з пропозицією невідкладно розпочати підготовку відповідного законопроекту про внесення змін до Конституції України, забезпечивши при цьому прозорість конституційного процесу та участь у ньому органів місцевого самоврядування (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

***Голова Комітету у закордонних справах Г. Гонко провела зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Азербайджанської Республіки в Україні Е. Мадатлі.***

Посол Азербайджану наголосив на важливості парламентської складової в розвитку взаємовигідних і традиційно дружніх відносин між двома країнами та висловив готовність усіляко сприяти подальшому розширенню контактів між депутатами Міллі меджлісу Азербайджанської Республіки та депутатами Верховної Ради України. Окремо посол повідомив про підтримку Азербайджаном України в цей нелегкий час і підкреслив, що ця проблема є болючою для його країни. Азербайджан всіляко підтримує територіальну цілісність України, про що, зокрема, днями ясно заявив Президент Азербайджану І. Алієв.

Голова комітету висловила подяку азербайджанському послу та, погодившись із важливістю розвитку міжпарламентських зв'язків між двома

країнами, поінформувала, що на початку лютого буде сформовано депутатську групу Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Азербайджанською Республікою, що дасть змогу значно підвищити ефективність співробітництва. Сторони висловили впевненість, що наполеглива спільна робота депутатських груп дружби обох парламентів сприятиме зміцненню українсько-азербайджанських партнерських політичних та економічних відносин не лише у двосторонньому вимірі, а й у міжнародних організаціях, таких як ГУАМ, ПАРЄ, ПАЧЕС, ООН та ін., членами яких є Україна та Азербайджан. Як потужний поштовх до розвитку такого роду співпраці співрозмовники визначили взаємні візити керівників обох країн, проведення яких заплановане на 2015 р.

Г. Гопко та Е. Мадатлі також обговорили перспективи й можливості розвитку співробітництва між двома країнами в галузі освіти, науки й культури (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

*Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи не підтримує законопроект про внесення змін до Податкового кодексу (щодо підвищення ставки плати за користування надрами).*

Законопроектом (реєстр. № 1493) пропонується до 1 січня 2016 р. ставки плати за користування надрами для руд (крім уранових) збільшити на 20 %, а для залізної руди – зменшити на 25 %, для вуглеводнів – збільшити до 14,3 %, ввести ставки для вугілля й торфу від 0,75 до 1,5 %, а на всі інші встановити на рівні 6 %. При цьому передбачається, що збільшення зазначених ставок оплачуватимуться її кінцевим споживачем, у тому числі через відповідні ціни й тарифи на енергоресурси для населення.

Як зазначалося під час обговорення, до законопроекту не надано економічного аналізу впливу збільшення цих ставок на попит по кожному виду корисних копалин.

Члени комітету також наголосили, що хоча ідея приведення розмірів плати за користування надрами у відповідність до реальних умов господарювання заслуговує на підтримку, проте запропонований авторами підхід є невиправдано спрощеним. За словами учасників обговорення, законопроект не містить відомостей щодо спрямування на розвиток сфери надрокористування коштів, які пропонується додатково залучити до державного бюджету. Також у документі відсутні обґрунтування запропонованих змін розмірів ставок для різних видів корисних копалин і фінансово-економічні розрахунки впливу запропонованих змін на показники бюджету (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

*Парламентський Комітет по вопросам фінансової політики і банківської діяльності підтримав законопроект, яким забороняється досрочне зняття депозитів.* Об этом в інтерв'ю «Главкому» повідомив член комітету, народний депутат від Блоку П. Порошенко П. Ризаненко.

«Я бачив, як в Інтернеті розповсюджують новини, що у того чи іншого банку проблеми, тому потрібно забирати звідти гроші. Загалом-то в деяких країнах за такі речі є кримінальна відповідальність, тому що це дестабілізує систему. Особливо в наших умовах, коли все і так не дуже добре», – сказав він.

За словами П. Ризаненко, в українському законодавстві існують структурні проблеми в цьому питанні. «Справа в тому, що у нас всі вклади фізичних осіб фактично “по вимозі”. Тобто фізична особа за законом може в будь-який момент забрати свій депозит. Для мене це є театром абсурду, тому що в усіх інших країнах є чітке розмежування між вкладами по вимозі і строковими вкладами, які не можна забрати раніше встановленого терміну. І це фундаментальна проблема для нашої банківської системи. Банк – це посередник, який бере гроші у вкладників і надає кредити позичальникам, яких він не може змусити погасити досрочно. А от вкладнику він повинен віддати будь-який строковий вклад, коли той просить. Відповідно, коли відбувається паніка і набіг на банки, вкладники строкових депозитів можуть вимагати свої гроші, але в реальності не можуть їх забрати, тому що банк просто “лягає”. На це дивляться вкладники іншого банку і так же починають бігти», – сказав депутат. – На комітеті ми єдинодушно підтримали законопроект, який чітко розділить вклади по вимозі і строкові, які не можна забирати раніше терміну. Сподіваюся, Верховна Рада його прийме, тому що це критично і фундаментально для банківської системи» (Главком (<http://glavcom.ua/news/265902.html>). – 2015. – 26.01).

## **ВИКОНАВЧА ВЛАДА**

*Президент П. Порошенко повідомив представників фракцій коаліції Верховної Ради про результати засідання Ради національної безпеки та оборони від 25 січня.*

Рішенням РНБО було запропоновано внести зміни в законодавство щодо утворення військово-цивільних адміністрацій у населених пунктах Донецької та Луганської областей. «Це дозволить сьогодні вирішити питання відсутності влади на звільнених територіях, коли фактично втекли всі обрані депутати місцевих рад, які займали сепаратистські позиції, скоювали злочини, переходять від правосуддя та думають, що таким чином будуть протидіяти українській владі для відновлення ефективності дій», – зазначив

глава держави. – Тому пропонується режим, коли до місцевих виборів працюватимуть військово-цивільні адміністрації в районах та містах, яким перейдуть всі повноваження місцевого самоврядування до обрання повноправних представницьких органів, які будуть діяти після виборів». За його словами, призначатися можуть не лише військові, а й цивільні люди, які мають господарчий досвід і можуть відповідати за розв'язання безпекових і гуманітарних проблем людей, які живуть на звільнених територіях.

П. Порошенко наголосив, що в багатьох містах, які сильно постраждали від постійних обстрілів, гуманітарна ситуація дуже складна.

У східних і південних областях, зокрема в Харківській, Одеській, Херсонській, Дніпропетровській, Запорізькій, Миколаївській, Донецькій і Луганській областях, має бути посилена охорона важливих об'єктів інфраструктури та життєзабезпечення.

Прем'єр-міністр А. Яценюк, який також був присутнім на зустрічі, повідомив про рішення Кабінету Міністрів за результатами засідання РНБО та на виконання доручень Президента ввести режим надзвичайної ситуації на території Донецької та Луганської областей. Також рішенням уряду по всій іншій території України підвищено режими реагування на надзвичайні ситуації до категорії «режимів повної готовності».

Прем'єр-міністр повідомив, що сьогодні розпочато інвентаризацію всіх об'єктів цивільного захисту населення. За даними попередньої перевірки, яка проводилася протягом останніх двох місяців, половина об'єктів не готові до прийняття людей. Одну з причин – брак фінансування – частково планується вирішити за рахунок резервного фонду уряду. «Головна причина полягає в тому, що цим просто ніхто не займався протягом останніх 20 років», – сказав Прем'єр-міністр *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 26.01)*.

\*\*\*

*Президент П. Порошенко провів зустріч з європейським комісаром з гуманітарної допомоги та управління у кризових ситуаціях Х. Стил'анідесом, під час якої сторони обговорили питання допомоги постраждалим унаслідок дій терористів на Сході України.*

Глава держави подякував Європейському Союзу за допомогу, яка вже надається Україні як на рівні Європейської комісії, так і на рівні окремих держав-членів. «Ваш візит є чітким свідченням готовності наших європейських партнерів надавати всебічну та різнопланову допомогу нашій державі у ці найскладніші часи в її історії», – сказав Президент.

Президент наголосив на тому, що «дії підтримуваних Росією терористів і регулярних військ РФ на Донбасі спричинили масштабні руйнування та принесли українським громадянам численні фізичні й моральні страждання». «Сотні тисяч українців у зоні лиха потребують гуманітарної допомоги, справжньої, а не тієї квазідопомоги, яку вже вдванадцять збирається незаконно переправити на Донбас агресор і яка складається з пального для танків та зброї для терористів», – заявив глава держави.

За словами Президента, гуманітарна допомога ЄС дала можливість задовольнити найнеобхідніші потреби постраждалого населення та належним чином підготуватися до зимового періоду, а створений у жовтні 2014 р. Механізм цивільного захисту ЄС сприятиме посиленню координації надання гуманітарної допомоги між Україною, Єврокомісією та державами-членами ЄС.

Президент акцентував на тому, що «злочини проти людяності та тероризм, від яких страждає Україна, мають отримати адекватну відповідь з боку Європейського Союзу». «Ми збираємося звернутися до Гаазького трибуналу, який має розглянути ці злочини проти людяності», – повідомив Президент. Він також зауважив на тому, що «це тест на людяність та моральну гідність, оскільки закривати очі на такі жахливі та ганебні злочини – значить потурати терористам та агресорам, порушувати високі європейські цінності, якими пишається ЄС та за які вмирають і страждають українські громадяни», – зауважив Президент.

Єврокомісар з гуманітарної допомоги та управління у кризових ситуаціях Х. Стилліанідес зазначив, що конфлікт на Донбасі призводить до складної гуманітарної ситуації. ЄС із самого початку надавав гуманітарну допомогу та має рішучий намір продовжити це робити. «Може оголосити сьогодні, що цього року Європейська комісія планує виділити 15 млн євро гуманітарної допомоги. Ця сума збільшує загальний обсяг гуманітарної допомоги від Єврокомісії та країн-членів ЄС до понад 92 млн євро, – зазначив єврокомісар. – Закликаю до повного та негайного виконання мінських домовленостей всіма сторонами. Нам необхідне політичне вирішення конфлікту – рішення, що повністю поважає суверенітет і територіальну цілісність» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 26.01).*

\*\*\*

*Президент України П. Порошенко, перебуваючи в Ер-Ріяді (Саудівська Аравія), провів ряд двосторонніх зустрічей з лідерами країн світу, а також телефонні переговори з віце-президентом Сполучених Штатів Америки Д. Байденом, президентом Європейської ради Д. Туском, високим представником Європейського Союзу з питань зовнішньої політики та політики безпеки Ф. Могеріні.* «Весь світ сьогодні сколихнула жалива трагедія в Маріуполі. Терористична атака забрала десятки українських життів, поранено більше сотні безневинних жертв, в тому числі й діти. Зло буде покаране», – заявив Президент України під час свого відльоту із Саудівської Аравії.

Президент досяг домовленості щодо необхідності проведення переговорів у «жневському форматі» за участі Сполучених Штатів Америки, Європейського Союзу, України та Російської Федерації. «Ми наголошуємо на тому, що українські спецслужби та силові структури мають неспростовні докази щодо того, хто організував і виконував цю терористичну атаку. Вони є доказовою базою для притягнення до відповідальності

організаторів і виконавців. Ми наполягатимемо на визнанні у світі так званих ДНР і ЛНР терористичними організаціями», – заявив глава Української держави.

Президенту про ситуацію доповіли міністр оборони України, міністр внутрішніх справ, начальник Генерального штабу, які заявили, що, «незважаючи на численні атаки, українські війська не відступили на жодному напрямку». Президент дав доручення підготувати екстрене засідання Ради національної безпеки і оборони. Президент України доручив Міністерству закордонних справ готуватися до засідання Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй і підготувати заяви, які будуть зроблені в усіх міжнародних організаціях (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 24.01*).

\*\*\*

***Президент України П. Порошенко провів телефонні розмови з федеральним канцлером Німеччини А. Меркель і президентом Французької Республіки Ф. Олландом.***

А. Меркель і Ф. Олланд висловили занепокоєння через ескалацію ситуації в Донецькій та Луганській областях й порушення мінських домовленостей. Вони також висловили співчуття з приводу трагедії в Маріуполі, де внаслідок терористичної атаки з боку так званої ДНР загинуло 30 цивільних, у тому числі 15-річний хлопчик, а 95 людей було поранено. «Це шокуюча трагедія та злочин проти людяності», – заявив Президент України.

П. Порошенко наголосив, що Україна наполягатиме на визнанні ДНР терористичною організацією, адже всі жертви є цивільними, а серед зруйнованих об'єктів – житлові будинки, школи, дитсадок, аптека, магазини й ринки.

Глава держави також звернув увагу на відповідні заяви лідерів ЄС, США, ООН і НАТО, які засуджують ескалацію конфлікту з боку бойовиків, що підтримуються Росією, а також заяву спеціальної моніторингової місії ОБСЄ, яка вказує на те, що обстріл Маріуполя здійснювався з боку території, яка контролюється так званою ДНР. Він також висловив здивування з приводу відсутності офіційної реакції щодо засудження цього терористичного акту з боку Росії.

Співрозмовники погодилися, що подальші кроки для деескалації конфлікту повинні включати негайне двостороннє припинення вогню, проведення зустрічі тристоронньої контактної групи для звільнення заручників, виведення військ, відведення важкої техніки та подальшого виходу на лінію розмежування.

П. Порошенко також скоординував з А. Меркель і Ф. Олландом подальші дії, зокрема щодо скликання засідання Ради ЄС на рівні міністрів закордонних справ, для вжиття більш рішучих кроків з боку Євросоюзу в разі відсутності прогресу в деескалації ситуації на Донбасі. Співрозмовники висловили сподівання, що зустріч тристоронньої контактної групи

відбудеться до засідання Ради ЄС, яке заплановане на четвер, 29 січня 2015 р. *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 25.01).*

\*\*\*

*Уряд України прийме рішення про надання допомоги сім'ям загиблих під час обстрілу терористами Маріуполя.* Про це повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час виїзного засідання уряду в ДСНС України в понеділок, 26 січня.

Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив міністру соціальної політики П. Розенку внести відповідне рішення уряду: «Будемо приймати рішення, як і кому допомогти».

Глава уряду доручив Донецькій ОДА провести інвентаризацію й дати конкретні техніко-економічні розрахунки необхідності відновлювальних робіт у Маріуполі, Міністерству економічного розвитку та торгівлі – подати на розгляд уряду рішення про виділення коштів з Резервного фонду Державного бюджету.

Також, відповідно до Кодексу цивільного захисту, Державна комісія з надзвичайних ситуацій прийме рішення про мобілізацію будівельників і створення будівельних батальйонів для відновлення Маріуполя та «інших зруйнованих російськими терористами міст».

А. Яценюк також повідомив, що Державна комісія з надзвичайних ситуацій також прийматиме рішення щодо необхідності виділення та забезпечення проходження гуманітарної допомоги до постраждалих територій *(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 26.01).*

\*\*\*

*У суботу, 24 січня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк зустрівся з керівниками дипломатичних представництв країн «великої сімки» та країн-членів Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй щодо ситуації на Сході України та терористичної атаки на Маріуполь.*

У зустрічі взяли участь секретар Ради національної безпеки та оборони України О. Турчинов, міністр внутрішніх справ України А. Аваков, міністр оборони України С. Полторак.

А. Яценюк назвав злочин, вчинений проти мирних громадян України, і наступальні дії російських терористів жахливим злочином проти людяності та брутальним порушенням фундаментальних принципів міжнародного права.

Україна звертається до міжнародного співтовариства докласти максимальних зусиль, щоб зупинити агресора, у тому числі через дії Ради Безпеки ООН, Європейського Союзу та ОБСЄ.

Дипломатичні представники були поінформовані про вражаючі наслідки трагедії в Маріуполі. Їм були надані докази цілеспрямованих зусиль російських терористів проти цивільного населення, миру та безпеки в регіоні *(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 24.01).*

\*\*\*

**Прем'єр-міністр України А. Яценюк звернувся до західних партнерів невідкладно скликати Раду Безпеки Організації Об'єднаних Націй і сподівається на швидку й жорстку реакцію ЄС щодо ситуації на Сході України.** Про це він заявив на засіданні оперативного штабу щодо ситуації в Маріуполі в суботу, 24 січня.

Глава уряду повідомив, що зустрінеться з послами країн «великої сімки» та країн-членів Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй: «Вони будуть поінформовані про злочини проти людяності, які скоєні російськими терористами під російським керівництвом на території Української держави.

Сподіваємось, як завжди, на швидку і жорстку реакцію Європейського Союзу.

Ми звертаємось до наших західних партнерів і членів Ради Безпеки ООН невідкладно скликати засідання Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй. Адже Росія порушує не тільки мінські домовленості – Росія порушує базові принципи міжнародного права і людяності» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 24.01).*

\*\*\*

**Прем'єр-міністр України А. Яценюк вимагає від керівників обласних державних адміністрацій подати остаточні мобілізаційні плани національної економіки.** Про це він заявив у п'ятницю, 23 січня, під час селекторної наради з керівниками ОДА.

А. Яценюк нагадав, що вже давав відповідні доручення головам облдержадміністрацій: «На превеликий жаль, не всі області віднеслись до цього питання зважено.

Вимагаю, щоби кожна область подала остаточні мобілізаційні плани національної економіки на випадок того, якщо нам треба буде повністю переходити на військові рейки» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 23.01).*

\*\*\*

**Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив міністру внутрішніх справ А. Авакову прийняти рішення щодо збільшення вдвічі кількості патрулів по Україні.** Про це він заявив у п'ятницю, 23 січня, під час селекторної наради з керівниками ОДА в Будинку уряду.

А. Яценюк зазначив, що після збільшення вдвічі кількості патрулів у Харкові й Києві «як криміногенна ситуація, так і ситуація з терористичною загрозою суттєво зменшилася. Тому МВС, СБУ, Національна гвардія, обласні державні адміністрації – ми залучаємо весь наш силовий і правоохоронний блок».

Крім того, глава уряду доручив керівникам ОДА залучати громадськість, працівників підприємств, установ і організацій для того, щоб посилено патрулювати вулиці в порядку, визначеному Міністерством внутрішніх



справ.

А. Яценюк також повідомив, що наступного тижня в розпорядження Міністерства внутрішніх справ надійде 350 нових автомобілів Toyota, частина яких буде направлена для нової патрульної служби Києва.

Глава уряду звернувся до міністра МВС А. Авакова також відправити нові патрульні автомобілі в області, «щоби завдання по двократному збільшенню патрулювання було на чому виконувати».

Прем'єр-міністр також звернувся до Міністерства внутрішніх справ разом зі Службою безпеки України та відповідними управліннями на місцях зв'язатися з приватними підприємствами щодо обміну інформацією із засобів відеоспостереження: «Щоб у нас був обмін інформацією з усіх відеокамер, які є на магазинах, офісах, на вулицях. Щоби у вас була сформована загальна база даних всіх об'єктів відеоспостереження – як державних, так і приватних».

А. Яценюк також доручив обговорити із власниками об'єктів відеоспостереження питання збереження інформації. «Як правило, така інформація зберігається максимум сім днів, мінімум 24 год. Інколи нам необхідно піднімати інформацію дво- чи трижневої давнини. Тому пропрацюйте з усіма власниками об'єктів відеоспостереження питання щодо збільшення тривалості збереження цієї відеоінформації», – наголосив він (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2015. – 23.01*).

\*\*\*

***Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив головам обласних державних адміністрацій проводити щоденні оперативні наради з представниками силових відомств для координації роботи з безпеки громадян і об'єктів інфраструктури.*** Про це він заявив під час селекторної наради з керівниками ОДА в Будинку уряду в п'ятницю, 23 січня.

Глава уряду наголосив, що голови обласних державних адміністрацій, які за законом керують цивільною обороною на відповідних територіях, повинні перейти в щоденний оперативний режим роботи. «Як керівник цивільної оборони я вимагаю, щоб кожен день голова адміністрації, начальник місцевої міліції, керівник Служби безпеки, керівник служби з надзвичайних ситуацій на місцях, керівники стратегічних підприємств, які знаходяться у вас на території, проводили щоденну оперативну нараду з питання координації роботи по безпеці громадян і об'єктів інфраструктури в кожній окремій області, – наголосив А. Яценюк. – Це ваша відповідальність по закону, і тому я прошу прийняти відповідні розпорядження керівників обласних державних адміністрацій.

Максимальна концентрація, максимальна мобілізація і відповідальність. Кожен ранок у вас повинен починатися з оперативної наради з силовими відомствами. До цього складу підключати так само служби з надзвичайних ситуацій, управління охорони здоров'я і ті стратегічні підприємства, які працюють на території вашої області».

У нараді взяли участь секретар Ради національної безпеки та оборони

О. Турчинов, голова Служби безпеки України В. Наливайченко, міністр внутрішніх справ України А. Аваков, голова Державної служби з надзвичайних ситуацій С. Бочковський, перший заступник командувача Національної гвардії України, начальник штабу О. Кривенко, голови обласних державних адміністрацій, керівництва МВС, СБУ та Державної служби з надзвичайних ситуацій у регіонах (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 23.01).

\*\*\*

**Кабінет Міністрів у понеділок, 26 січня, зареєстрував у Верховній Раді законопроект про визнання так званих ДНР і ЛНР терористичними організаціями.** Автором зазначено Прем'єра А. Яценюка. Текст документа наразі відсутній.

29 січня відбудеться засідання Ради міністрів закордонних справ Європейського Союзу, під час якого питання про визнання ДНР і ЛНР терористичними організаціями буде на порядку денному. Минулого тижня А. Яценюк анонсував внесення у Верховну Раду законопроекту, який наділить РНБО та Президента правом визнавати організації терористичними. Крім того, за його словами, буде запроваджена процедура судового визнання терористичних організацій. Також спікер Верховної Ради В. Гройсман доручив парламенту підготувати проект рішення про визнання так званих ДНР і ЛНР терористичними організаціями (*fakty.ictv.ua (http://fakty.ictv.ua/ua/index/read-news/id/1540727)*). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

### **Кабмін на місяць продовжив надзвичайний стан в енергетиці.**

Кабінет Міністрів ще на місяць продовжив дію надзвичайних заходів на ринку електроенергії для забезпечення надійної та безперебійної роботи об'єднаної енергосистеми України. Відповідне рішення закріплено в урядовому розпорядженні від 14 січня, яке опубліковано в газеті «Урядовий кур'єр» від 24 січня 2015 р., пише УНІАН.

Цей режим дає можливість Національній комісії з регулювання в енергетиці та сфері комунальних послуг оперативно впливати на ринок в умовах гострого дефіциту енергоресурсів в опалювальний сезон. Зокрема, НКРЕКУ може встановлювати додаткові платежі енергокомпаніям, коригувати тарифи на електроенергію, а також інвестиційні програми компаній.

Крім того, Нацкомісія може змінювати алгоритм розподілу коштів на оптовому ринку електроенергії (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

**Україна розраховує на співпрацю з Європейською комісією в розробленні спільного Плану дій щодо надання гуманітарної допомоги внутрішньо переміщеним особам.** 26 січня про це йшлося на зустрічі віце-

прем'єр-міністра, міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г. Зубка і європейського комісара з гуманітарної допомоги та управління в кризових ситуаціях Х. Стилїанідеса.

Він наголосив, що уряд України вживає оперативних заходів щодо налагодження міжвідомчої координації з міжнародними організаціями з питань надання гуманітарної допомоги, у тому числі тимчасово переміщеним особам.

Віце-прем'єр-міністр зазначив, що Україна сподівається на тісну співпрацю в питаннях доставки допомоги від держав-членів ЄС і Європейської комісії через Механізм цивільного захисту з метою активізувати розширену підтримку ЄС у скоординований спосіб.

27 січня віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г. Зубко і європейський комісар з гуманітарної допомоги та управління в кризових ситуаціях Х. Стилїанідес перебуватимуть у Дніпропетровську, куди відправлені три літаки гуманітарного вантажу з ЄС (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 26.01).

\*\*\*

*Державна виконавча служба та Державна реєстраційна служба ліквідовуються.* Про це повідомила на брифінгу в Будинку уряду перший заступник міністра юстиції Н. Севостьянова.

За її словами, кінцевий етап реформування – «виконання рішень судів буде здійснюватися за змішаною системою: крім державних виконавців, ми будемо мати приватну виконавчу службу».

Щодо реформування реєстраційної служби, то ці функції повинні поступово передаватися до органів місцевого самоврядування «разом з усіма коштами, передбаченими на реалізацію даних функцій, так і з відповідальністю».

Перший заступник міністра повідомила, що допомагають проводити відповідну реорганізацію грузинські експерти, які мають досвід успішної реформи реєстраційної та виконавчої служб Грузії (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 23.01).

\*\*\*

*У зв'язку із загостренням ситуації в Донецькій області, міністр соціальної політики П. Розенко делегував робочу групу представників міністерства на чолі із заступником міністра С. Устименком до Маріуполя.*

Робоча група доправлена до міста з метою термінового вирішення питань щодо організації та надання місцевими центрами соціального захисту необхідної допомоги населенню, яке постраждало внаслідок теракту, вчиненого 24 січня ц. р. бойовиками.

Про перебіг надання першочергової допомоги постраждалим буде повідомлено додатково, після надходження інформації від оперативної

робочої групи Мінсоцполітики (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 25.01).

\*\*\*

*Подальша робота над реалізацією реформ у сфері місцевого самоврядування передбачає внесення змін до Конституції України.* Це одне із першочергових завдань, оскільки від того, які конституційні зміни і як швидко наберуть чинності, залежить зміст пакету всіх інших законодавчих актів і взагалі можливість проведення реформ у визначені терміни. На цьому наголосив віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г. Зубко. 26 січня він узяв участь у засіданні консультативно-дорадчої ради з питань місцевого самоврядування, яка відбулася в стінах Верховної Ради.

«Ці точкові зміни, які уряд спільно з парламентом намагаються робити в рамках чинної Конституції, є, звичайно, важливими, але не забезпечують системності та відчутного позитивного ефекту. Тому, з метою забезпечення комплексних реформ, спрямованих на розвиток і зміцнення місцевого самоврядування, уряд також вважає невідкладним завданням розпочати процес підготовки та внесення змін до Конституції України», – сказав Г. Зубко.

За його словами, Мінрегіон планує вже на цьому тижні ініціювати підготовку узгоджених пропозицій до проекту внесення змін до Конституції України в частині децентралізації та місцевого самоврядування з врахуванням рекомендацій Венеціанської комісії до попереднього законопроекту. «Із визначенням парламентом позиції щодо внесення змін до Конституції України, уряд зможе внести до Верховної Ради другий пакет реформ із питань розширення децентралізації та розвитку місцевого самоврядування», – додав урядовець.

Він поінформував, що Мінрегіон, спільно з вітчизняними та зарубіжними експертами, за підтримки Ради Європи, інституцій Європейського Союзу, Міжнародного фонду «Відродження», проектів і програм, що підтримуються урядами багатьох країн (Польщі, США, Канади, Німеччини, Швейцарії, Швеції, Великої Британії та ін.) розробляє пакет законодавчих ініціатив, які передбачено Планом заходів із реалізації Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Також у Мінрегіоні створено експертну раду з питань децентралізації, місцевого самоврядування та регіональної політики, до якої увійшли представники від всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, народні депутати України, провідні вітчизняні, а також зарубіжні експерти (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

*23 січня під головуванням віце-прем'єр-міністра, міністра культури України В. Кириленка відбулася нарада щодо розвитку національних музеїв і заповідників, у якій взяли участь понад 40 керівників закладів з*

*усієї України*. В. Кириленко закликав музеї та заповідники запровадити європейські підходи в роботі. Насамперед підвищити культуру обслуговування відвідувачів і розширити перелік платних послуг. Найближчим часом буде розроблено нові критерії ефективності роботи музеїв і заповідників, які враховуватимуть кількість відвідувачів і проведених екскурсій, якість наукової роботи та обсяги зароблених коштів.

Також міністр культури поставив завдання організувати спеціальні програми реабілітації та відпочинку для бійців АТО та членів їхніх родин: безкоштовні відвідини музеїв і заповідників, туристичні маршрути містами України та спеціальні екскурсії.

Під час зібрання керівники музеїв і заповідників озвучили найбільш актуальні проблеми галузі. Пропозиції щодо стратегії її розвитку увійдуть в окремий підсумковий документ за результатами наради (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 23.01).

\*\*\*

***23–24 січня відбувся робочий візит до Австрії міністра закордонних справ України П. Клімкіна.***

У рамках візиту відбулися переговори з федеральним міністром Європи, інтеграції та закордонних справ Австрії С. Курцем. Була обговорена ситуація в Україні. Сторони були єдині в тому, що процес мирного врегулювання в Україні потребує нових імпульсів. Наголошувалося на необхідності припинення вогню, проведення засідання тристоронньої контактної групи та повноцінній реалізації мінських домовленостей.

Австрія заявила про намір фінансувати будівництво тимчасового житла для 500 біженців з Донбасу та брати участь в інших проектах допомоги цивільному населенню України (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 26.01).

## **ПОЛІТИКА**

***ОБСЄ: цивільні гинуть у Донецьку, Дебальцевому і Волновасі.***

Спостерігачі місії ОБСЄ підтвердили загибель і важкі поранення цивільних жителів Донецька, Дебальцевого і Волновахи впродовж останнього тижня, передає УНН з посиланням на ВВС.

За інформацією ЗМІ, місія знову закликає всі сторони не використовувати міські житлові квартали для розгортання вогневих позицій та припинити військові дії на Донбасі.

«Використання житлових кварталів як вогневих позицій призводить до зустрічного контр-вогню, що у подальшому ставить під загрозу життя цивільних громадян», – заявили в ОБСЄ. Там також повідомили, що ОБСЄ відрядила спеціальний патруль до Маріуполя (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*). – 2015. – 24.01).

\*\*\*

**Через обстріл з «градів» у Маріуполі загинуло 30 осіб, ще 102 отримали поранення.** Також пошкоджено ряд житлових будинків, закладів освіти та об'єктів інфраструктури. Про це під час брифінгу повідомив речник АТО А. Лисенко, передає кореспондент УНН.

«Унаслідок цього злочину загинуло 30 осіб, 102 було поранено. Пошкоджено 30 житлових будинків, сім закладів освіти, об'єкти інфраструктури та лінії електропередач. Частково зупинив роботу металургійний комбінат “Азовсталь”», – повідомив А. Лисенко (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 25.01).

\*\*\*

**У Горлівці в результаті обстрілу загинули п'ятеро людей, ще 10 осіб отримали поранення.** Про це йдеться в повідомленні міськради, передає УНН.

«23 січня в Горлівці в результаті обстрілу отримали поранення 10 горловчан, п'ять мирних жителів загинули», – ідеться в повідомленні.

Також повідомляється, що в місті пошкоджено високовольтні лінії електропередачі 110 кВ, у зв'язку з чим знеструмлені фільтрувальні станції та відсутнє водопостачання. Також через відсутність газу та електроенергії зупинені 15 котелень ПрАТ «Горлівськтепломережа», а також 36 котелень КП «Угольок».

Нагадаємо, раніше повідомлялося, що в Горлівці через артобстрілу пошкоджено 20 будинків, дитсадок і дві школи (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 24.01).

**Обстрел Мариуполя в субботу, 24 января, был осуществлен с территорий, контролируемых пророссийскими сепаратистами.** Об этом заявил Генеральный секретарь НАТО Й. Столтенберг после чрезвычайного заседания Комиссии Украина – НАТО в понедельник в Брюсселе.

«Атака на Мариуполь была осуществлена с территории, подконтрольной сепаратистам, которых поддерживает Россия», – заявил глава Альянса.

Он отметил, что все союзники по НАТО выразили свои соболезнования украинцам в связи с гибелью мирных жителей в Мариуполе (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/265864.html>). – 2015. – 26.01).

**Генеральный секретарь НАТО Й. Столтенберг призывает Россию немедленно прекратить поддержку оружием боевиков на Востоке Украины, прекратить дестабилизировать ситуацию в Украине и уважать взятые на себя международные обязательства.** Об этом он заявил на брифинге в штаб-квартире НАТО в Брюсселе.

«За последние недели Россия переправила сепаратистам сотни единиц

новейшей техники, новейшие ракетные системы, артиллерию, танки, БТРы, системы электронной войны. Мы призываем Россию немедленно прекратить поддержку сепаратистов, прекратить дестабилизировать Украину и уважать международные обязательства», – заявил Генсек НАТО.

Он также осудил обстрел Мариуполя боевиками, которые получили поддержку России. «Эти агрессивные действия, а также провокационные заявления сепаратистов полностью противоречат Минским соглашениям», – подчеркнул Й. Столтенберг. Он заявил, что «подобные беспорядочные атаки неприемлемы и не имеют оправданий».

Генсек Альянса констатировал, что НАТО осуждает резкое обострение ситуации на Донбассе, поскольку «это приводит к большим потерям среди мирных жителей» (*Главком (<http://glavcom.ua/news/265862.html>). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

***Президент Парламентської асамблеї ОБСЄ, депутат фінського парламенту від Коаліційної партії І. Канерва запропонував Україні провести в Україні миротворчу операцію.*** Про це він заявив в інтерв'ю Уле, передає УНН.

«ОБСЄ присутня на території Східної України в якості цивільної неозброєної організації. Але чи не пора вже, щоб запобігти ескалації і поширенню війни, обговорити дуже серйозно, на міжнародному рівні, необхідність проведення миротворчої або кризової операції, щоб уникнути все зростаючих руйнувань і жертв?» – заявив І. Канерва. За його словами, у такому випадку міжнародне співтовариство могло б діяти в Україні і в плані самооборони. Він також закликав міжнародні сили взяти на себе серйознішу відповідальність за дії в плані врегулювання ситуації в Україні.

Як відомо, на Донбасі працює 500 представників місії ОБСЄ, з них 350 перебувають у зоні АТО (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 25.01*).

\*\*\*

***ОБСЄ скликає спеціальне засідання Постійної ради для обговорення насильства в Україні.***

На тлі різкого погіршення ситуації на Сході України, у тому числі обстрілу Маріуполі та зростаюча кількість жертв серед цивільного населення, головуєча в ОБСЄ Сербія оголосила, про проведення спеціального засідання Постійної ради ОБСЄ. Про це УНН повідомляє з посиланням на прес-службу ОБСЄ. «Під час спеціального засідання також обговорять необхідність подальших мирних консультацій між тристоронньою контактною групою та інших осіб, які підписали мінські угоди», – сказано в повідомленні.

Ініціаторами зустрічі виступили голова в ОБСЄ, міністр закордонних справ Сербії І. Дачич (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

**Генеральний секретар ОБСЄ Л. Заньєр звинуватив проросійських сепаратистів у блокуванні роботи Спеціальної моніторингової місії (СММ) ОБСЄ на Донбасі.** Про це повідомляє Deutsche Welle з посиланням на інтерв'ю генсека газеті Die Welt, оприлюдненому у вівторок, 27 січня, передає УНН.

«Сепаратисти не допускають нас в прикордонні з Росією райони. Замість цього вони часто пропускають спостерігачів ОБСЄ лише туди, куди їм вигідно. В результаті ми ризикуємо тим, що наша місія буде використана як інструмент пропаганди», – цитує видання Л. Заньєра. Генсек ОБСЄ також зазначив, що спостерігачі організації змушені працювати на сході України в дуже складних умовах (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.01).

\*\*\*

**Засідання на рівні послов Комісії НАТО – Україна в зв'язі з подіями в Маріуполі відбулося в понеділок, 26 січня, в штаб-квартирі Североатлантичного альянсу** (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

**Заместитель генерального секретаря ООН Дж. Фелтман призвав Україну і Росію повернутися до проведення переговорів з врегулювання кризи на Донбасі в «жневському форматі» з участю США і Європейського Союзу.** Об цьому він сказав на часі надзвичайного засідання Ради безпеки ООН в Нью-Йорку, повідомляє УНІАН (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3471378-v-oon-pryzvaly-ukraynu-y-rf-vernutsia-k-zhenevskomu-formatu-perehovorov>).

«Необхідно заявити про повну політичну приверженість мирному і твердому розв'язанню цього конфлікту на вищому рівні, і я знову підтверджую наш заклик до скликання переговорів в “жневському форматі” як можна швидше», – зазначив Дж. Фелтман.

Також він зазначив, що ООН буде продовжувати сприяти закріпленню стійкого і міцного мирного процесу на сході України.

«Більше 5 тисяч осіб уже загинуло в часі цього конфлікту. Ми повинні знайти можливість зупинити його і зробити це зараз», – зазначив заступник генсека ООН.

Як повідомляв Корреспондент.net, Президент України П. Порошенко, перебуваючи в Ер-Ріяді 24 січня, провів ряд двосторонніх зустрічей з лідерами країн світу і досяг домовленості про необхідність проведення переговорів в «жневському форматі» з участю США, ЄС, України і Росії.

Перша зустріч в «жневському форматі» на рівні міністрів іноземних справ США, ЄС, України і Росії відбулася в квітні 2014 року. Вона завершилася підписанням угоди, якою передбачено



бы привести к прекращению боевых действий на Донбассе, но этого не произошло.

Осенью 2014 года министр иностранных дел России С. Лавров назвал «жневский формат» переговоров по урегулированию кризиса на Донбассе пройденным этапом. По его словам, переговоры в «жневском формате» были актуальны, пока не было прямых контактов между Киевом и сепаратистами ДНР и ЛНР (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 27.01).

\*\*\*

**Украина попросила Совет безопасности ООН признать самопровозглашенные Донецкую и Луганскую народные республики террористическими организациями, а также предпринять эффективные меры по отношению к России, которая спонсирует эти организации.** Об этом сказал представитель Украины в СБ ООН Ю. Сергеев в ходе внеочередного заседания Совета Безопасности ООН по Украине 26 января, передает Интерфакс-Украина (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3471381-ukrayna-poprosyla-sb-oon-pryznat-dnr-y-lnr-terrorystycheskymu-orhanyzatsyiamy>).

Кроме того, он напомнил, что российская сторона так и не предоставила разъяснения по поводу причины нахождения в Украине российских войск. По информации Ю. Сергеева, на территории Украины находятся 13 тысяч российских военных, 235 танков, 520 БТР, 263 артиллерийских систем залпового огня. «У нас много доказательств вашей прямой и косвенной агрессии в Украине. Мы по-прежнему ограничены в полном признании (действий – Ред.) как агрессора, но это не может долго продолжаться. Нельзя поддерживать терроризм в Украине, необходимо прекратить это и сделать то, что было согласовано в Минске», – подчеркнул Ю. Сергеев.

В то же время представители российского руководства и Минобороны РФ неоднократно заявляли, что в Донбассе нет российских военнослужащих. Глава МИД России С. Лавров назвал утверждения о присутствии российских военнослужащих на юго-востоке Украины бездоказательными (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 27.01).

\*\*\*

**Постійний представник Росії в ООН В. Чуркін звинуватив членів Ради безпеки ООН в односторонності, а ОБСЄ у заангажованості під час екстреного засідання Радбезу щодо обстрілу Маріуполя, передає УНН.**

На його думку, представник України в ООН Ю. Сергеев спотворює інформацію щодо подій на сході України. Представник РФ також звинуватив Україну в тому, що офіційний Київ вибірково встановлює жертви, за якими оголошує траур та жалобу.

За словами В. Чуркіна, Росія не може зрозуміти, чи розглядає Україна Донбас і досі як частину своєї території і пригрозив, що у випадку коли не розглядає – «це набагато спростить справу».

Представник Росії також звинуватив Радбез ООН в тому, що той «причепився до однієї заяви лідера ополчення (заяву терориста Захарченка щодо наступу на Маріуполь – Ред.)» і жодного разу не засудив «людиноненависницькі» заяви з Києва. За його словами, якби Радбез засуджував позицію Києва, то РФ не заблокувала б заяву для ЗМІ по атаці на Маріуполь під час минулого засідання Радбезу. Під час свого виступу В. Чуркін також розкритикував дії ОБСЄ і звинуватив організацію у заангажованості (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.01*).

\*\*\*

*Представник США в ООН С. Пауер звинуватила Росію в прагненні захопити частину території України.* Про це вона сказала на позачерговому засіданні Ради безпеки ООН у зв'язку із загостренням ситуації в Україні, передає УНН.

За її словами, головна мета Росії – захопити велику територію і просунути кордони контрольованих Росією районів якомога глибше на територію України. «Цей наступ розпочато з ініціативи Москви. Він розпочатий підготовленими і фінансованими Росією сепаратистами, які використовують російські ракети і російські танки і діють за підтримки російських військових», – наголосила С. Пауер (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.01*).

\*\*\*

*29 января представители стран Евросоюза обсудят вопрос о том, как реагировать на обострение ситуации в Украине.*

Германия призвала пророссийских сепаратистов на Востоке Украины прекратить наступление на Мариуполь. «Если мы хотим выйти из этой спирали эскалации и дать шанс дипломатии, то насущно важно, чтобы в первую очередь пророссийские сепаратисты начали, наконец, уважать режим прекращения огня», – заявил официальный представитель правительства ФРГ Ш. Зайберт на пресс-конференции в Берлине в понедельник, 26 января (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3471265-es-poka-esche-ne-znaet-kak-reakirovat-na-mariupol>).

Он сообщил, что накануне канцлер ФРГ А. Меркель позвонила президенту России В. Путину и попросила его оказать влияние на сепаратистов. Германия предупредила, что без выполнения минских соглашений велика угроза дальнейшей эскалации насилия в Украине и призвала Россию убедить сепаратистов отвести тяжелые вооружения из зоны боевых действий.

Представитель МИД ФРГ сообщил, что 29 января главы внешнеполитических ведомств стран Евросоюза обсудят вопрос о том, как реагировать на обострение ситуации в Украине. Он, однако, отказался уточнить, будут ли санкции против России «усилены или ослаблены».

Со своей стороны глава МИД ФРГ Ф.-В. Штайнмайер заявил, что

«никто не собирается слепо расширять санкции против Москвы из-за ее позиции по Украине», однако отметил, что «нападение, а тем более наступление пророссийских сепаратистов на Мариуполь приведет к качественному изменению ситуации», на что Европе придется отреагировать.

Глава германской дипломатии предупредил, что времени для выполнения минских договоренностей остается все меньше и призвал Москву дать ясный сигнал сепаратистам на Востоке Украины (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

***Комітет міністрів Ради Європи збереться на надзвичайне засідання на вимогу України 27 січня.*** Про це у своєму мікроблозі на Twitter повідомив глава МЗС України П. Клімкін, передає УНН.

«На вимогу України 27.01 о 16:00 відбудеться надзвичайне засідання Комітету міністрів Ради Європи», – написав П. Клімкін.

Разом з тим речник глави держави С. Цеголко у своєму мікроблозі на Twitter повідомив, що «ЄС збільшує гуманітарну допомогу для України до 92 млн євро. Єврокомісар Стиліанідес закликав до виконання мінських домовленостей» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

***Російська делегація в ПАРЄ змогла пролобіювати виключення ключових санкцій проти себе з проекту резолюції, яку буде ухвалено на поточній сесії асамблеї.***

Про це свідчить рішення, ухвалене за підсумками засідання Моніторингового комітету, пише «Європейська правда».

Глава моніторингового комітету, австрійський соціаліст Ш. Шеннах запропонував проект документу, в якому визначав лише мінімальні обмеження повноважень росіян.

Порівняно з 2014 роком, росіянам запропоновано повернути

– право голосу на засіданнях Асамблеї,

– право участі у всіх керівних органах ПАРЄ,

– право голосувати на засіданнях всіх керівних комітетів за інших органів ПАРЄ.

Ш. Шеннах запропонував лишити тільки три незначних обмеження, накладених на російських депутатів – право бути доповідачем, брати участь у спостереженні за виборами, бути призначеним представником ПАРЄ в зовнішніх органах.

Джерела «Європейської правди» стверджують, що на засіданні Моніторингового комітету розглядалися два взаємовиключних варіанти – посилити санкції проти РФ, чи суттєво знизити їх.

З перевагою в три голоси переміг другий варіант, підтриманий Росією.

Між тим, це рішення не є остаточним, його ще мають затвердити на засіданні асамблеї в середу. Однак Росія веде активну підготовку для його

підтримки, зокрема, обіцяючи депутатам звільнити Надію Савченко (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2015/01/27/7056498/>). – 2015. – 27.01).

\*\*\*

*Европейский Союз ожидает, что безвизовый режим с Украиной заработает в следующем году.* Об этом во время пресс-конференции сообщила посол Латвийской Республики в Украине А. Даудзе (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3471189-v-es-prohnozyruuit-ezvyzovuyi-rezhym-s-ukraynoi-v-sleduuischem-hodu>).

По словам А. Даудзе, политическое решение по поводу готовности Украины к безвизовому режиму будет базироваться на выводах экспертов. «Отчет будет подготовлен к саммиту в Риге. Но независимо от него будет сделан вывод о том, насколько далеко продвинулась Украина, чтобы иметь возможность внедрять все эти механизмы. Будем надеяться, что это произойдет уже в 2016 г.», – отметила посол (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

*МЗС РФ закликав США вплинути на офіційний Київ для врегулювання військового конфлікту.*

25 січня за ініціативи американської сторони відбулася телефонна розмова міністра закордонних справ Російської Федерації С. Лаврова та державного секретаря США Д. Керрі. Під час спілкування російський представник закликав США вплинути на українську владу в питанні встановлення миру на Донбасі. Про це повідомляє прес-служба МЗС РФ, передає УНН. «С. Лавров знову закликав США вжити свій вплив на українське керівництво, щоб домогтися відмови від ставки на військовий сценарій», – ідеться в повідомленні.

У МЗС РФ додали, що співрозмовники висловилися за негайне припинення артилерійських нальотів на Донбасі та відведення важкого озброєння.

«У відповідь на пропозицію Д. Керрі розширити переговорні формати, залучені в зусилля з врегулювання, С. Лавров підкреслив готовність Росії робити все від неї залежне для спонукання сторін до мирного вирішення при розумінні, що реальні результати можуть бути досягнуті виключно через прямий діалог з Донецьком і Луганськом», – зазначається в повідомленні (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 25.01).

\*\*\*

*У Кремлі повідомили, що П. Порошенко відповів на звернення В. Путіна лише формально.*

Президент Росії В. Путін в телефонних розмовах з французьким колегою Ф. Олландом і канцлером Німеччини А. Меркель заявив, що причиною ситуації в Донбасі є курс київської влади на силове придушення, передає

УНН з посиланням на прес-службу Кремля.

«Він нагадав, що ще 15 січня направив (Президенту України – Ред.) П. Порошенку письмову пропозицію про негайне відведення важких озброєнь від лінії зіткнення протиборчих сторін, що зробило б неможливими обстріли населених пунктів і численні жертви серед цивільного населення», – йдеться в повідомленні прес-служби Кремля.

У ньому наголошується, що формальна відповідь на дане звернення надійшла тільки 26 січня.

Нагадаємо, раніше повідомлялось, що президент Росії В. Путін направив письмове послання Президенту України П. Порошенку, в якому містився план-пропозиція сторонам про відвід важкої артилерії. За словами прес-секретаря президента Росії Д. Пескова, Київ відмовився від нього, не запропонувавши нічого натомість (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 27.01).

\*\*\*

### ***Партія П. Порошенка змінила назву.***

На технічному з'їзді партії «Блок П. Порошенка» було прийнято рішення про зміну її назви, повідомив УНН співрозмовник-партієць.

До назви буде додано слово «Солідарність». Тепер партія буде називатися «Блок П. Порошенка – Солідарність». Ребрендинг вирішено провести під місцеві вибори. Ім'я П. Порошенка вирішено залишити з розрахунку отримати вищий результат на майбутніх виборах. Після цього планується поступове повернення до старої назви – «Солідарність» (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

***Лідер партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко вважає, що Росія, як агресор та ініціатор військового конфлікту в Україні, має бути виключена зі складу Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй.*** Про це УНН повідомляє з посиланням на прес-службу партії.

Лідер партії нагадала, що в історії вже був аналогічний прецедент, коли Радянський Союз за агресію на територію Фінляндії у 1939 р. був виключений зі складу Ліги Націй – першої міжнародної міждержавної організації, створеної після Першої світової війни з метою розвитку співробітництва, досягнення миру й безпеки між народами (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

***У Києві відбулася акція вшанування загиблих у Маріуполі внаслідок обстрілів терористами, передає УНН.*** На майдані Незалежності люди запалили лампадки та свічки. На центральній вулиці столиці зібралося понад півсотні людей. Вони закликали мешканців інших міст вийти на центральні вулиці своїх міст і вшанувати пам'ять загиблих (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 25.01).

\*\*\*

### ***Активісти під Верховною Радою вимагали зменшити зарплату народним депутатам.***

Приблизно 10 активістів громадської організації «Відродження України» 23 січня влаштували під стінами парламенту невеликий флешмоб, під час якого продемонстрували різницю в соціально-економічному забезпеченні між нардепами й пересічними українцями, передає кореспондент УНН.

Основна вимога мітингувальників – знизити розмір заробітної плати народних депутатів, який був підвищений з 6,5 тис. грн до понад 12 тис. грн. «Ми вимагаємо зменшення зарплат народним обранцям, адже окрім свого окладу вони ще отримують надбавки, зокрема за роботу в парламентських комітетах. Також їм компенсують проїзд у транспорті і проживання для іногородніх обранців», – зазначив активіст О. Станчевський.

Мітингувальники прийшли на акцію з плакатами, де зазначалися прибутки українців і їхні витрати. Зокрема, на плакаті найстаршої учасниці пікету, пенсіонерки, було зазначено, що її пенсія становить дещо більше 900 грн, водночас за комунальні послуги їй потрібно платити понад 600 грн, стільки ж також необхідно витратити на ліки та окремо на харчування.

Як повідомляв УНН, народний депутат ВР України VIII скликання М. Найєм сказав, що не працюватиме в парламенті за 5 тис. грн зарплатні. Він, зокрема, зазначив, що в Києві неможливо прожити за такі гроші. Як варіант запропонував розглянути фінансування роботи депутатів за рахунок громадських фондів розвитку (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 23.01).

## **ЕКОНОМІКА**

***Європейський Союз збільшує свою гуманітарну допомогу Україні у зв'язку з продовженням бойових дій на Донбасі.*** Про це повідомляє прес-служба Єврокомісії, передає «Інтерфакс-Україна».

ЄС заявив про надання додатково 15 млн євро гуманітарної допомоги, які будуть використані для надання необхідної допомоги в Маріуполі та інших зонах, потерпілих від конфлікту.

Передбачається, що гроші використовуватимуться на забезпечення переселенців притулком, продовольством, водою та теплим одягом. Таким чином, як зазначили в прес-службі Єврокомісії, загальна сума гуманітарної допомоги від комісії та країн-членів ЄС сягне 95 млн євро. «Європейський Союз стоїть пліч-о-пліч з українським народом, який найбільше потребує допомоги», – заявив з цього приводу президент Єврокомісії Ж.-К. Юнкер.

У прес-службі Єврокомісії також повідомили, що найближчим часом три літаки доставлять в Україну гуманітарну допомогу у вигляді наметів, вовняних ковдр, спальних мішків і теплої одягу.

Крім того, допомога доставлятиметься й автомобільним транспортом. Загалом передбачається передати потерпілим 85 т гуманітарних вантажів.

Гуманітарний вантаж буде наданий Німеччиною, Польщею, Австрією, Фінляндією, Данією, Францією, Латвією, Естонією, Литвою, Хорватією, Словенією та самою Європейською комісією.

Раніше Єврокомісія вже виділила 32,5 млн євро допомоги, з них 11 млн євро – гуманітарної допомоги, 21,5 млн – допомоги на підготовку до зими (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2015. – 26.01).

\*\*\*

**Канада має намір виділити Україні економічну допомогу в розмірі 52 млн дол.** Про це під час спільної прес-конференції з міністром економіки і торгівлі А. Абрмавичусом повідомив міністр міжнародної торгівлі Канади Е. Фаст, пишуть «Українські новини».

Як повідомляється, ці кошти планується направити на підтримку малого та середнього бізнесу в Україні та загальну підтримку економіки країни. Як повідомлялося, Канада має намір співпрацювати в 10 галузях зі Збройними силами України (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2015. – 26.01).

\*\*\*

**Правительство хочет договориться с МВФ до конца месяца.**

Переговоры Украины с Международным валютным фондом о новой программе расширенного финансирования будут завершены до 30 января. Об этом заявила Н. Яреско, министр финансов Украины в интервью изданию DIE WELT.

«В четверг мы с МВФ официально договорились о расширении финансирования в рамках новой программы EFF. В пятницу делегация начала переговоры в Киеве. Мы завершим до 30 января. Мы должны найти компромисс», – рассказала Н. Яреско.

Как сообщал «Минфин», ранее власти Украины обратились в МВФ с запросом о заключении рассчитанного на несколько лет соглашения в рамках механизма расширенного финансирования на смену текущего соглашения stand-by.

По словам У. Мюррей, заместителя главы департамента внешних связей фонда, решение об удовлетворении просьбы украинских властей может быть принято во время заседания Совета директоров МВФ. Однако дата заседания еще не известна. Но в Киеве работает миссия Международного валютного фонда, которая намерена пробыть здесь до конца месяца. Миссия проводит переговоры с украинским правительством. На основе оценки миссии будет принято решение о дальнейшем сотрудничестве МВФ с Украиной (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua)*. – 2015. – 26.01).

\*\*\*

**Голова Нацбанку В. Гонтарева запевнила, що корупцію в Нацбанку подолано.** На сьогодні про корупцію в Національному банку навіть не

йдеться, але, певна річ, розпочаті перетворення потрібно поширювати на нижчі рівні – підрозділи закупівель і логістики. Про це на сторінці у Facebook повідомила голова Нацбанку В. Гонтарева.

За її словами, сьогодні відновленню економіки України найбільше заважає війна. Оскільки весь цей час війна дестабілізує ситуацію, створює паніку серед бізнесу і населення. «Щодо боротьби з корупцією, то це не настільки складне завдання для влади, як нам усім намагаються довести, адже корупція є вертикально-інтегрованим процесом», – заявила В. Гонтарева під час дискусії, що розгорнулася на Українському сніданку в Давосі навколо питань найбільших загроз для України.

Думки учасників заходу розділилися: 56 % вважали найбільшою загрозою корупцію, а 14 % відповіли, що це війна на Сході України.

В. Гонтарева впевнена, що запобігання корупції в державних органах залежить винятково від їхнього керівництва (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

**Україна збільшила імпорт газу з ЄС до 42,7 млн куб. м.** Про це на своїй сторінці у Facebook написав голова правління НАК «Нафтогаз України» А. Коболєв.

Як повідомлялося, 23 січня НАК «Нафтогаз України» домовилася про збільшення імпорту природного газу зі Словаччини на 28,5 %, або на 8,658 млн куб. м/добу – до 39,019 млн куб. м/добу з 24 січня (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 25.01*).

\*\*\*

**Прибуток найбільшого українського банку «ПриватБанку», за підсумками 2014 р., зменшився порівняно з 2013 р. з 1873 млн до 749 млн грн, або в 2,5 раза.** Про це повідомляється у звітності фінустанови, пише «Дело».

Протягом усіх чотирьох кварталів 2014 р. робота «ПриватБанку» була прибутковою. Зокрема, прибуток за I квартал становив 293,8 млн грн, за II квартал – 93,5 млн грн, за III квартал – 39,7 млн грн, за VI квартал – 322,1 млн грн.

Активи фінустанови за 2014 р. зменшилися на 4,6 % – до 204,6 млн грн, кредитний портфель збільшився на 13,2 % – до 161,3 млн грн, власний капітал збільшився на 11,7 % – до 22,7 млрд грн, статутний капітал на 10,7 % – до 18,1 млрд грн.

За даними банку, на початок 2015 р. його найбільшими акціонерами були Г. Боголюбов та І. Коломойський з частками по 36,98 % і компанія Triantal Investments Ltd (16,23 %) (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

**Трейдери сокращают закупки продовольственной пшеницы, опасаясь**



### ***ограничений экспорта.***

Министерство аграрной политики и продовольствия Украины попросило трейдеров ограничить экспорт продовольственной пшеницы из Украины в январе и феврале т. г. до 200 тыс. т в месяц, сообщает агентство Reuters. По данным агентства, Минагропрод хочет дождаться результатов перезимовки озимых, а после уже определиться, имеет ли смысл квотировать экспорт этой зерновой или продолжать торговлю в свободном режиме. При этом отмечается, что обращение к трейдерам изложено именно в виде просьбы, т. е. такие «самоограничения» не являются обязательными.

Вместе с тем источники компании «Проагро» говорят о том, что негласная квота на вывоз продовольствия уже определена, не дожидаясь прихода весны: до конца сезона трейдерам будет разрешено поставить на экспорт не больше 1,2 млн т пшеницы продовольственных классов. Как будет оформлено это ограничение, еще неясно – официального запрета, скорее всего, не будет, возможно, его оформят дополнением к Меморандуму о сотрудничестве между Минагрополитики, зерноторговыми компаниями и аграрными ассоциациями.

В Меморандуме также может быть зафиксирован балансовый объем экспорта пшеницы из Украины в 2014/15 МГ на уровне 11,8 млн т.

В настоящее время на элеваторах трейдеров накоплено около 1 млн т готовой к экспорту продовольственной пшеницы, ввиду чего информация о введении ограничений уже привела к практическому прекращению ее закупок. По свидетельству участников рынка, сейчас закупку продолжают лишь несколько компаний, в основном, небольших.

Как следствие, уже в ближайшее время можно ожидать снижения цен на продовольственное зерно. Пока же все еще отмечается рост, правда, в большей степени со стороны переработчиков. В целом, за неделю цены спроса на пшеницу 2–3 классов на базисе хозяйств возросли на 20–60 грн/т и составляли 3200–3600 грн/т (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

*Росспоживнагляд з 26 січня 2015 р. призупинив ввезення на територію РФ харчової солі виробництва ДП «Артмесіль». Про це йдеться в повідомленні Росспоживнагляду (*Економічна правда* ([www.epravda.com.ua](http://www.epravda.com.ua)). – 2015. – 25.01).*

## ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

*Входящий в группу крупнейших государственный «Ощадбанк» закончил 2014 г. с убытком 8,5 млрд грн.* Значительные потери «Ощадбанка» связаны с аннексией Крыма. Об этом на пресс-конференции сообщил председатель правления банка А. Пышный.

«Наш финансовый результат составил бы 1,1 млрд прибыли если бы не аннексия Крыма. 8,5 млрд это потери “Ощадбанка” в Крыму, связанные, в первую очередь, с кредитным портфелем. Банк был вынужден сформировать 9,6 млрд резервов», – сказал он.

В I квартале прибыль банка составила 155,775 млн грн, за II квартал банк получил прибыль 184,235 млн грн, за III квартал прибыль «Ощадбанка» составила 210,889 млн грн (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 23.01*).

\*\*\*

*Фонд гарантування вкладів фізичних осіб розпочав ліквідацію «Грін Банку» і рекомендує Нацбанку також ліквідувати «Експобанк».* Про це йдеться в повідомленні фонду.

Ліквідатором «Грін Банку» фонд призначив Ю. Джуса (ведучий професіонал з питань врегулювання неплатоспроможності банків відділу введення тимчасової адміністрації фонду).

Про початок виплат вкладникам «Грін Банку» фонд має намір повідомити додатково на своєму сайті.

Що стосується «Експобанку», то, за оцінками фахівців фонду, найменш витратним способом виведення цієї фінустанови з ринку є його ліквідація. У зв'язку з цим фонд вирішив з 16:00 23 січня призупинити виплати вкладникам «Експобанку» через банк «Михайлівський».

Виплати вкладникам «Експобанку» поновляться протягом семи днів з моменту початку ліквідації цієї фінустанови.

Як відомо, 23 січня Фонд гарантування вкладів також ввів тимчасову адміністрацію в банк «Укоопспілка» (*Економічна правда ([www.epravda.com.ua](http://www.epravda.com.ua)). – 2015. – 25.01*).

\*\*\*

*Заборгованість із виплати зарплати в грудні зросла.*

Загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати в Україні в грудні 2014 р. зросла на 3 %, з початку року – більше ніж утричі. Про це повідомила Державна служба статистики в понеділок, 26 січня.

Як повідомляє Держстат, заборгованість із зарплати на 1 січня поточного року становила 2,437 млрд грн, або 7 % місячного фонду оплати праці за

грудень.

У грудні 2014 р. заборгованість із зарплати в Донецькій області зростає на 11,5 % – до 1,179 млрд грн, Луганській – на 4,9 %, до 347,561 млн грн.

Зростання заборгованості із зарплати спостерігалось також у Житомирській (на 19,6 %), Одеській (на 6,2 %), Львівській (на 5,9 %) і Дніпропетровській (на 2,6 %) областях.

При цьому в минулому місяці заборгованість із виплати заробітної плати скоротилась в Чернігівській (на 35,6 %), Тернопільській (на 31,6 %), Хмельницькій (на 21,8 %), Івано-Франківській (на 20,3 %), Чернівецькій (на 20,2 %), Черкаській (на 15,9 %), Запорізькій (на 11,6 %), Херсонській (на 13 %), Кіровоградській (на 9,9 %), Полтавській (на 9,5 %) областях і Києві (на 24,6 %) (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

**Авіакомпанії України в 2014 г. скоротили перевезку пасажирів на 20,2 % по сравнению с 2013 г. – до 6,475 млн человек.** Об этом сообщила Государственная авиационная служба Украины.

По ее данным, на рынке авиационных пассажирских перевозок в минувшем году работало 25 отечественных авиакомпаний, основные из которых «Международные авиалинии Украины» (сокращение на 14,6 %), «Визз Эйр Украина» (на 19,4 %), «ЮТэйр-Украина» (на 24,1 %), «Роза Ветров» (на 11,9 %), «Авиалинии Харькова» (увеличили на 33,9 %) и «Днепроавиа» (увеличили на 20,7 %).

Регулярные рейсы в/из Украины в 2014 г. осуществляли восемь отечественных компаний в 35 стран мира, количество перевезенных на международных линиях пассажиров сократилось на 10,6 % – до 3,924 млн.

Количество иностранных перевозчиков, летавших в/из Украины в 28 стран, в минувшем году составило 42 компании.

Регулярные внутренние перевозки между 11 городами страны осуществляли шесть украинских авиакомпаний, и сократили этот показатель на 46 % – до 629,2 тыс. человек.

Авиационные перевозки грузов и почты в 2014 г. сократились на 20,7 % – до 78,7 тыс. т.

Госпредприятие по обслуживанию воздушного движения Украины («Укразрорух») в 2014 г. обслужило 347,6 тыс. полетов, что на 35 % меньше чем в 2013 г. (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2015. – 23.01*).

\*\*\*

**В 2015 г. «Укрзалізниця» может поднять тарифы на пассажирские перевозки как минимум на 6–7 % в этом году.** Об этом во время пресс-конференции сообщил и. о. гендиректора «Укрзалізниці» М. Бланк.

«По населению, ожидаемое повышение тарифов в этом году пройдет в несколько этапов. Первое повышение будет примерно на 6–7 %», – сказал М. Бланк. Однако окончательно вопрос повышения тарифов для населения еще не решен. По его словам, грузовые тарифы поднимут с начала февраля

на 30 %, за исключением угля (тариф на уголь поднимут на 10 %, а через три месяца – на 18 %) (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

***В Украине растет задолженность по оплате за электроэнергию, по данным «Энергорынка».*** За декабрь 2014 г. ГП «Энергорынок» получило на 24 % меньше платежей, чем за аналогичный период 2013 г. Об этом сообщила представитель ГП «Энергорынок» Н. Лысенко.

По ее словам, недоплата за электроэнергию увеличилась более чем на миллиард гривен.

На сегодняшний день рассчитались за декабрь 18 компаний из 35. В том числе не рассчиталась за декабрь госкомпания «Укринтэрэнерго». Задолженность по ЖКХ за год составила 1,2 млрд грн, общая сумма долгов достигла 5,3 млрд грн, сообщила Н. Лысенко. «За последние 20 дней уровень расчетов упал больше чем на 30 % по сравнению с таким же периодом прошлого года, – сказала она. – В казначействе пока не могут начать финансирование льгот. Как мне сказали, у них должны обновить указ». По ее словам, уровень расчетов с предприятиями генерации составляет 60,5 % и может уменьшиться еще сильнее.

Главы совета Объединенного рынка электроэнергии Б. Лисовой в свою очередь сообщил, что по вопросу оплаты и задолженности будет собрано отдельное заседание совета, возможно, с участием министра энергетики (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 26.01).

\*\*\*

***Общее производство молока в Украине в 2015 г. снизится на 0,5–1,5 %, а в профессиональных хозяйствах производство молока возрастет.*** Такой прогноз во время пресс-конференции озвучил координатор молочного проекта ФАО в Украине А. Ярмач.

«В 2015 г. Ассоциация производителей молока Украины прогнозирует уменьшение производства молока на 0,5–1,5 % в первую очередь за счет уменьшения поголовья коров в хозяйствах населения. В то же время производство молока в профессиональных хозяйствах возрастет на 5–6 %, исключительно за счет увеличения продуктивности поголовья», – сказал А. Ярмач. По словам эксперта, в этом году будет увеличиваться производство сухого молока и масла, а производство сыра в Украине будет снижаться.

Производство сыров, согласно предварительным прогнозам, может снизиться в 2015 г. на 20–25 % (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 25.01).

\*\*\*

***К. Лагард зазначив, що Греція не може претендувати на скорочення боргу.***

Греція повинна поважати правила єврозони й не може претендувати на скорочення боргу через перемогу опозиційної Коаліції радикальних лівих сил

(СІРІЗА) на позачергових парламентських виборах у країні. Про це заявила глава Міжнародного валютного фонду К. Лагард, передає «Прайм».

«Є внутрішні правила єврозони, які повинні дотримуватися. Ми не можемо створювати окремі категорії (усередині єврозони. – Прим. ред.) для тієї чи іншої країни», – заявила вона в інтерв'ю французькій газеті Le Monde. За її словами, Греція все ще має провести ряд реформ, пов'язаних з підвищенням ефективності збору податків і зниженням судових заборгованостей. «Це не питання жорстких заходів економії, це глибокі реформи, які ще потрібно провести», – розповіла вона виданню.

Опозиційна Коаліція радикальних лівих сил отримала перемогу на парламентських виборах у Греції. Під час своєї виборчої кампанії лідер партії А. Ципрас пообіцяв змінити всю політику в країні та переглянути відносини з кредиторами.

Він також пообіцяв, що домагатиметься скасування боргу Греції перед партнерами по ЄС, який перевищує 300 млрд євро. Ідеться про підписану у 2012 р. угоду з ЄС, ЄЦБ і МВФ, згідно з якою Афінам виділялися багатомільярдні кредити, списувалося близько половини боргів приватним кредиторам.

Натомість кредитори зажадали ввести заходи жорсткої економії, приватизувати держактиви на суму близько 50 млрд євро до кінця 2015 р. і реалізувати структурні реформи (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 26.01*).

\*\*\*

**Світові ціни на нафту продовжують знижуватися.** Про це свідчать дані торгів Лондонської та Нью-Йоркської бірж, повідомляє УНН із посиланням на «Газету.ру».

Зокрема, на 10.45 мск нафту марки Brent торгувалася на рівні 47,99 дол. за барель, втрачаючи в ході торгової сесії 0,35 %.

Нафта марки WTI подешевшала на 0,51 %, до 44,92 дол. за барель.

Нагадаємо, міжнародне рейтингове агентство Fitch погіршило очікування за ціною на нафту до стресового рівня – агентство допускає, що в 2015 році нафта Brent коштуватиме 55 доларів за барель, WTI – 50 доларів за барель.

Агентство допускає у базовому сценарії, що в 2016 році ціна на Brent складе 65 доларів за барель, на WTI – 60 доларів за барель.

При цьому довгострокові припущення по ціні на нафту за базовим сценарієм Fitch залишило незмінними – 80 і 75 доларів за барель Brent і WTI відповідно (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua). – 2015. – 27.01*).